БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТЛАРИ
ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ
ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 59 (2607) | сешанба, 24 март 1964 йил. | Баҳоси 2 тийин.

ОСИЁ ВА АФРИКА ХАЛҚЛАРИ БИРДАМЛИГИ ТАШКИЛОТИ КЕНГАШИНИНГ VI СЕССИЯСИ РАИСИГА

Н. С. ХРУЩЕВ мактуби

МОСКВА, 21 март. (ТАСС). СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти кенгашининг 22 мартда Жазоирда очиладиган VI сессияси раисига мактуб йўллади.

«Совет халқи ва унинг ҳукумати Осиё ва Африка халқларининг ўз миллий озодлиги йўлидаги қаҳрамонона курашини қатъият ва изчиллик билан қўллаб-қувватлаб келдилар ва қўллаб-қувватламоқдалар. Улар мустамлака асоратига қарши курашда ҳозиргача эришилган буюк ғалабаларни чин кўнгилдан табриклайдилар», — деб таъкидланади Н. С. Хрушчевнинг мактубида.

Мактубда айтиладики, ҳали ҳам мустамлакачилик зулми остида қолиб келаётган халқларнинг миллий озодлигига империалистларнинг тўсқинлик қилиш йўлидаги уринишларига қарши эрксевар халқлар қатъий кураш олиб бормоқдалар.

«Ёш миллий давлатлар мустақиллигини янада мустаҳкамлаш, уларнинг антиимпериалистик позицияларини мустаҳкамлашнинг муҳим шарти,—дейилади мактубда,—уларнинг жаҳон социалистик системаси мамлакатлари билан ва барча революцион кучлар билан бирлиги ва бирдамлигини кучайтиришдан иборатдир. Бундай бирлик мустамлакачиликни ва ирқчиликни узил-кесил тугатишда, эрксевар мамлакатларнинг мустақиллигини мустаҳкамлашда, ер юзида тинчлик ва озодликни мустаҳкамлашда муваффақият қозонишни таъминлайди. Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ҳаракати ана шу олижаноб мақсадларга тезроқ эришиш ишида муҳим роль ўйнаши лозим».

Совет ҳукумати бошлиғи мактубнинг охирида сессия қатнашчиларига ўз олдиларида турган вазифаларни муваффақиятли бажаришларини тилайди.

Ўлкамизда баҳор. Ҳар гал баҳор келиши билан деҳқоннинг ғайрати ҳам, ташвиши ҳам ортади. Далаларга чиқсангиз, бу йилги баракали ҳосил учун кураш аллақачон бошланганини кўрасиз. Республикамиз колхоз-совхозлари чигит экишга пухта тайёргарлик кўрмоқдалар.

Пойтахтдаги қишлоқ машинасозлиги корхоналарида ҳам кўклам келиши билан меҳнат завқи авж олиб кетди. Шу кунларда «Узбексельмаш» заводига борган киши корхона меҳнаткашларининг пахтакорлар учун кўплаб сифатли сеялкалар ишлаб чиқараётганларини кўради.

Суратда: (олдинги қаторда) йиғув цехининг слесарлари Д. Кудренко билан А. Ёқубжонов ўртоқлар тайёр сеялкаларни кўздан кечирмоқдалар.

М. Нуриддинов фотоси.

КОЛХОЗ ВА СОВХОЗ ИШЛАБ ЧИҚАРИШИНИ ПЛАНЛАШТИРИШ ПРАКТИКАСИДАГИ ҚЎПОЛ БУЗИШЛАР ВА НУҚСОНЛАР ТЎҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг 1964 йил 20 мартдаги қарори

1955 йилда планлаштиришнинг янги тартиби жорий қилинганлиги, давлат раҳбарлигини колхозчилар, совхоз ишчилари, қишлоқ хўжалик мутахассисларининг ижодий активлигини ҳар томонлама ривожлантириш билан қўшиб олиб бориш шу тартибга асос қилиб олинганлиги КПСС Марказий Комитетининг (1953 йил) сентябрь Пленумидан кейин партиянинг қишлоқ хўжалиги соҳасида амалга оширган энг муҳим тадбирларидан бири бўлди. Планлаштиришнинг бу тартиби жуда тўғри бўлиб чиқди.

Партия органлари ишлаб чиқариш принципи асосида қайта қурилганлиги, колхоз-совхоз ишлаб чиқариш бошқармалари тузилганлиги колхозлар ва совхозларга раҳбарликни тубдан яхшилашга, уларнинг экономикасини тағин ҳам чуқурроқ ўрганишга имкон берди. Кўпгина ишлаб чиқариш бошқармалари ўз вазифаларини тўғри тушуниб олдилар, ишлаб чиқариш билан конкрет, ишнинг кўзини билиб шуғулланадиган бўлиб қолдилар, колхозчиларни ва совхозларнинг ходимларини қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш учун курашга уюштира олдилар. Улар колхоз-совхоз ишлаб чиқаришининг резервларини ва имкониятларини топиб ишга солишда қишлоқ меҳнаткашларининг ташаббускорлигини ривожлантирмоқ, энг кам меҳнат ва маблағ сарфлаган ҳолда ернинг ҳар гектаридан энг кўп миқдорда ҳосил олмоқ учун планлаштиришнинг янги тартибидан омилкорлик билан фойдаланмоқдалар.

Планлаштиришнинг янги тартибига қаттиқ амал қилинаётган жойларда ердан тағин ҳам оқилона фойдаланилмоқда, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштириш кўпайиб бормоқда. Бундай колхозлар ва совхозларда ходимларнинг меҳнат натижалари учун масъулияти ошди, уларнинг дон, техника экинлари ва бошқа экинлардан тағин ҳам юқори ҳосил олинишидан, чорвачилик маҳсулдорлигини кўпайтиришдан манфаатдорлиги кучайди.

«Қишлоқ хўжалигини планлаштириш практикасини ўзгартириш тўғрисида»ги 1955 йил 9 мартдаги қарорда КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети товар маҳсулотнинг ҳажми планлаштиришнинг янги тартиби учун асосий негиз бўлиши лозимлигини кўрсатиб берган эдилар. Бу кўрсатма ўз кучини ҳозир ҳам батамом сақлаб келмоқда.

Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантириш планларини тузишни бевосита колхозлар ва совхозларда бошлаш ҳамда ҳар бир хўжаликнинг конкрет шароити ва имкониятларини ҳисобга олиб ўтказиш зарур.

Колхозлар ва совхозлар давлатга маҳсулотларнинг қанча ва қандай турларини сотишлари кераклиги тўғрисида уларга топшириқ берилиши лозим, аммо қандай экинларни қанча экиш, қанча чорва мол боқиш, энг кўп миқдорда маҳсулот олмоқ ва шу маҳсулотни сотишнинг давлат планини муваффақиятли бажармоқ учун ердан қандай қилиб рационал фойдаланиш—бу колхозчиларнинг, совхоз ходимларининг ўз ишидир; улар ўз шароитларини ўзлари яхши биладилар ва ўзларида бор имкониятлардан тўғрироқ фойдалана оладилар.

Бироқ, кейинги вақтларда бир қанча областлар, ўлкалар ва республикаларда ишлаб чиқаришни юқоридан туриб шаблон тариқасида планлаштириш практикасига, яъни партия аллақачонлар қоралаган практикага йўл қўймоқдалар, экин майдонларига ва қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосилдорлигига, чорва молларнинг сони ва маҳсулдорлигига доир планларни хўжаликларга ҳеч бир суриштирмай қабул қилдирмоқдалар, колхозлар ва совхозларнинг бутун ишини буйруқлар бериб белгилаб қўймоқдалар. Бу билан хўжалик раҳбарлари ва мутахассисларнинг фаолияти сусайтириб юборилмоқда, колхозчиларнинг ва совхоз ишчиларининг ташаббускорлиги бўғиб қўйилмоқда.

Баъзи маҳаллий органлар колхозлар ва совхозларда ишлаб чиқилган планлар ва таклифларга кўпинча менсимаслик билан қарамоқдалар, реал имкониятлар ва хўжалик манфаатлари билан ҳисоблашмай, хўжаликларнинг раҳбарларини планларни асоссиз равишда қайта кўриб чиқишга мажбур қилмоқдалар.

Планлаштириш практикасида бошқа хил бузишларга ҳам йўл қўйилмоқда.

Ишлаб чиқариш бошқармаларининг ходимлари хўжаликка топшириқларни белгилаб бераётганларида, хўжаликнинг имкониятларига асосланиб эмас, балки ишлаб чиқаришнинг ҳақиқатда эришилган даражасига асосланиб топшириқ бермоқдалар. Натижада айни бир зонада жойлашган, тупроқ-иқлим шароити бир хилда бўлган хўжаликларга турли хил план топшириқлари берилмоқда. Бундай аҳволни тўғри деб бўлмайди.

Агар хўжаликларнинг имкониятлари бир хилда бўлса, шарт-шароити баб-баравар бўлса, демак, уларга бериладиган план топшириқларида ҳам катта фарқ бўлмаслиги лозим. Йил якунлари жиҳатидан хўжаликларнинг эришган натижалари турлича бўлди, деб важ қилиш ярамайди. Ҳосилдорликнинг, сарфланган меҳнат ва маблағларнинг ҳар бир гектарга ҳисоблаганда олинган чорвачилик маҳсулотининг миқдоридаги фарқ қандайдир объектив сабаблар натижасида келиб чиққан фарқ бўлмай, балки бу фарқ хўжалик ташкилотчиларига, раҳбарлик қилиш маҳоратига, кучларнинг тўғри жойлаштирилишига ва планларни бажариш учун коллективнинг тўғри сафарбар қилинишига боғлиқ бўлган фарқдир. Шу сабабли, ёмон ишлаётганга камроқ план берилсин, яхшироқ ишлаётганга кўпроқ план берилсин, деган принципга амал қилиш ярамайди.

Маҳаллий партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари план процентини ҳар қандай қилиб бўлса ҳам камайтирмаслик учунгина колхозларни ва совхозларни бир хил экинлар экилаётган майдонни кенгайтиришга ва бошқа хил экинлар майдонини қисқартиришга, чорва молларининг у ёки бу турини кўпайтиришга мажбур қилаётганликлари тўғрисида КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг қўлида маълумотлар бор. Натижада кўпинча экин майдонлари кам ҳосил экинлар билан банд қилиб қўйилмоқда, хўжаликлар учун иқтисодий жиҳатдан манфаатли сермаҳсул экинлар эса сиқиб чиқарилмоқда. Баъзи раҳбар ходимлар колхозлар ва совхозларнинг ташаббусини бутун чоралар билан қувватлаш, уларнинг фан муваффақиятларини ва илғор тажрибаларни жорий қилишларига ёрдамлашиш ва шу тариқа ишлаб чиқаришни интенсивлашга кўмаклашиш ўрнига кўпинча қуруқ маъмуриятчилик қилиш, буйруқбозлик қилиш йўлига тушиб олмоқдалр.

Қишлоқ хўжалик маҳсулотини давлат томонидан харид қилишни планлаштиришда жиддий камчиликларга йўл қўйилмоқда. Колхозлар ва совхозларга маҳсулотларни давлатга сотиш планларини белгилаш вақтида хўжаликнинг нималарни етиштириш билан шуғулланаётганлиги, нималарни етиштиришга ихтисослаштирилиши ҳамиша ҳам ҳисобга олинмаётир. Бундай йўл тутиш ишлаб чиқариш сарфларини кўпайтиришга олиб келади ва муайян хўжалик шароитида энг кўп миқдорда арзон маҳсулот берадиган тармоқларнинг ривожлантирилишига ёрдам бермайди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети колхозчиларнинг ва совхоз ишчиларининг ташаббускорлигини ривожлантириш, ишлаб чиқаришни интенсивлаш асосида янада ўстиришдан уларнинг манфаатдорлигини ошириш, резервлар ва имкониятлардан фойдаланишда, ҳар бир хўжаликнинг конкрет шароитига таяниб ишлаб чиқаришни бошқаришнинг энг яхши усулларини топишда раҳбарларнинг ва мутахассисларнинг ролини ва масъулиятини кучайтириш қишлоқ хўжалигини бутун чоралар билан юксалтиришнинг энг муҳим шартларидан бири деб ҳисоблайдилар.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети **қарор қиладилар:**

1. Экин майдонларининг қанча бўлиши, уларнинг структураси, чорва молларнинг сони ва бошқа ишлаб чиқариш кўрсаткичлари тўғрисида колхозларга ва совхозларга юқоридан туриб шаблон тариқасида план тузиб беришни, ҳеч бир суриштирмай топшириқлар қабул қилдиришни қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга тўсқинлик қилувчи зарарли практика деб қоралансин. Тасдиқланган давлат планидан ташқари бошқа бирор кўрсаткичлар тўғрисида маҳаллий партия, совет ва қишлоқ хўжалик органларининг колхозлар ва совхозлар учун ишлаб чиқариш топшириқларини белгилаб беришлари тақиқлансин.

Иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетларига, ўлка ва область партия комитетларига, республикаларнинг Министрлар Советларига, ўлка ва область ижроия комитетларига колхозлар ва совхозларнинг ишлаб чиқаришни планлаштиришдаги ҳуқуқларини бузаётган шахсларни партия ва давлат йўли билан қаттиқ жавобгарликка тортиш топширилсин. Бундай бузишлар натижасида келтирилган моддий зарар хўжаликни мана шундай зарар кўришга йўллаган шахслар ҳисобидан ундириб олиниши лозим.

2. Белгилаб қўйилсинки, қандай экинлар экилиши, экин майдонларининг, чорва моллари сонининг қанча бўлиши, қишлоқ хўжалик ишларини бажариш муддатлари, агротехника ва зоотехника усулларини ҳамда фан муваффақиятларини ва илғор тажрибани жорий қилиш тадбирлари маҳаллий шароитга асосланиб бевосита колхозларда ва совхозларда уларнинг мутахассислари ва раҳбарлари томонидан колхозчиларнинг ва совхоз ишчиларининг кенг иштироки билан белгиланади.

3. Партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари қишлоқ хўжалигини ривожлантириш планларини ишлаб чиқиш вақтида КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Қишлоқ хўжалигини планлаштириш практикасини ўзгартириш тўғрисида»ги 1955 йил 9 мартдаги қарорига қатъий равишда амал қилсинлар.

Колхозлар ва совхозларга қишлоқ хўжалик маҳсулотини харид қилишнинг давлат планинигина бериш зарур, ишлаб чиқаришни эса колхозлар ва совхозларнинг ўзлари қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилиш давлат планини бажаришни таъминлаш зарурлигини назарда тутиб планлаштиришлари лозим. Қишлоқ хўжалик экинларини экиш майдонларини ва чорвачиликни ривожлантиришни колхоз ва совхоз ишлаб чиқаришнинг мўлжалланган даражасига мувофиқ ва ердан яхшироқ фойдаланишни ҳисобга олиб планлаштиради.

Экин майдонларини, ҳосилдорликни ва чорвачиликни ривожлантириш кўрсаткичларини планлаштириш вақтида колхоз, совхоз раҳбарлари ва ишлаб чиқариш бошқармасининг раҳбарлари бир-бирлари билан келишмай қолсалар охирги қарорни колхоз правлениесининг, совхоз директорининг ўзи қабул қилади. Экиш планларини юқоридан туриб белгилаб бериш ярамайди. Охирги қарорни ишлаб чиқариш бошқармасининг ўзи қабул қиладиган бўлса, бундай ҳолда колхоз ва совхоз кадрларининг ердан тўғри фойдаланиш, ишлаб чиқариш планларини бажариш ва қишлоқ хўжалик маҳсулотларини давлатга сотиш учун бўлган жавобгарлигига путур етказилади.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Қишлоқ хўжалигини планлаштириш практикасини ўзгартириш тўғрисида»ги 1955 йил 9 мартдаги қарорида район ижроия комитетларига колхозларда экинларни экиш планларини ва чорвачиликни ривожлантириш планларини кўриб чиқиш ва колхозлар билан келишмовчилик рўй берганида бу планларни қайта кўриб чиқмоқ учун қайтариб юбориш ҳуқуқини берган бешинчи моддаси ўз кучини йўқотган, деб ҳисоблансин.

4. Ишлаб чиқаришни планлаштириш вақтида колхозлар ва совхозлар ўз хўжаликларининг конкрет шароитида энг кам харажат билан энг кўп маҳсулот олишни, сарфланган меҳнат эвазига яхшироқ натижа олишни таъминлайдиган фан муваффақиятларидан ва илғор тажрибадан самаралироқ фойдаланишга, хўжаликни интенсивлашга имкон берадиган экинларни экишни ҳамда чорва молларининг турлари ва зотларини боқиб кўпайтиришни кўзда тутишлари лозим.

5. Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари, область ва ўлка партия, совет, қишлоқ хўжалик органлари ҳамда колхоз-совхоз ишлаб чиқариш бошқармалари 1964—1965 йилларда ҳар бир колхоз ва совхозни қайси соҳага ихтисослаштиришни белгилаш юзасидан иш олиб борсинлар, бу ишни ҳар бир колхоз ва совхозда ишлаб чиқариш тармоқларини табиий ва иқтисодий шароитга мувофиқ энг самарали равишда қўшиб ривожлантиришни назарда тутиб олиб борсинлар. Хўжаликни нималарга ихтисослаштириш ҳар бир колхоз ва совхознинг раҳбарлари, мутахассислари ва активлари билан биргаликда белгилансин.

Ҳар бир хўжаликка табақалашган равишда ёндошиш билан бирга, умуман областда, ўлкада, республикада товар маҳсулотнинг ҳамма турларини етиштиришни кўпайтириш ва давлат харид планларини бажариш таъминланиши зарур.

6. Ҳар бир хўжаликда ишлаб чиқаришни тағин ҳам планли ташкил этиш манфаатларини кўзлаб, СССР Госплани ва иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари 1966—1970 йиллардан иборат умуман беш йиллик муддатга мўлжаллаб қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилишнинг план топшириқларини мамлакат зоналарига областларга ва қишлоқ хўжалик бошқармаларига, колхозларга ва совхозларга ишлаб чиқаришни ихтисослаштиришни ва концентрациялашни ҳисобга олган ҳолда, иқтисодий жиҳатдан асослаб тақсимлаб берсинлар.

Колхоз-совхоз ишлаб чиқариш бошқармалари қишлоқ хўжалик маҳсулотларини давлатга сотишнинг план топшириқларини колхозлар ва совхозларга белгилаб бераётган вақтда харид планини бажариш тадбирлари билан бир қаторда ҳар бир хўжаликни чуқур ихтисослаштириш, колхозлар ва совхозларда кенгайтирилган такрорий ишлаб чиқаришни таъминлайдиган зарур ишлаб чиқариш фондларини вужудга келтириш, ходимларнинг меҳнат натижаларидан моддий манфаатдор бўлиши хўжаликни ривожлантиришнинг энг муҳим шарти эканлигини назарда тутиб моддий манфаатдорлик принципига қаттиқ риоя қилиш асосида ҳар бир хўжаликнинг экономикасини янада ўстириш манфаатларини ҳам ҳисобга олсинлар.

7. КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети колхозларнинг, совхозларнинг ва колхоз-совхоз ишлаб чиқариш бошқармаларининг ишига маҳсулотни давлатга сотиш планини бажариш натижаларигагина қараб баҳо бериб қолмасдан, шу билан бирга, аввало, хўжаликнинг ишлаб чиқариш фаолияти якунларига — қанча маҳсулот етиштирганлигига, маҳсулотнинг таннархи қандай бўлганлигига, ишлаб чиқариш ҳажми қанча кўпайганлигига ҳамда ишлаб чиқаришни янада ривожлантирмоқ учун қандай шароит ва имкониятлар вужудга келтирилганлигига ҳам қараб баҳо бериш керак, деб ҳисоблайдилар. Хўжаликлар нималарни етиштиришга ихтисослашган бўлсалар, уларнинг мана шу ихтисослашган маҳсулотларини етиштиришдаги эришган даражаларига шу маҳсулотларни етиштиришда қўлга киритган кўрсаткичларга қараб баҳо бериш зарур.

8. КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети партия, совет, қишлоқ хўжалик органларининг ва қишлоқ хўжалик илмий муассасаларининг эътиборини фан муваффақиятларини ва илғор тажрибаларни ишлаб чиқаришга тағин ҳам активроқ жорий қилиш зарурлигига жалб этади. Деҳқончиликда ва чорвачиликда прогрессив усуллар ва методлар актив пропаганда этиш йўли билан жорий қилиниши лозим. Бу ишда маъмуриятчилик ва шаблонга йўл қўйилмасин, текшириб кўрилмаган, фойда ўрнига зарар етказиши мумкин бўлган илмий тавсиялар хўжаликларга зўрлаб қабул қилдирилмасин. Агрохимия ва зоотехника усуллари ва муддатларини қўлланишда ҳал қилувчи сўзни колхозлар ва совхозларда бевосита ишлаб турган агрономлар ва зоотехниклар айтиши лозим.

* * *

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети шу нарсага қатъий ишонч билдирадиларки, партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари планлаштиришни ташкил этишдаги, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришига раҳбарлик қилишдаги мавжуд камчиликларни гез тугатадилар, колхоз ва совхоз раҳбарларининг ва мутахассисларининг барча қишлоқ меҳнаткашларининг ижодий ташаббусини қишлоқ хўжалигини зўр куч билан юксалтиришнинг улуғвор вазифаларини бажаришга йўлламоқ учун зарур бўлган ҳамма чораларни кўрадилар.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

РЕСПУБЛИКА ШИМОЛИДА МАГИСТРАЛЬ ЙЎЛЛАР

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети қабул қилган қарорда бундай дейилади: Автомобиллар қатнайдиган янги йўллар барпо этиш ва мавжуд йўлларни такомиллаштириш соҳасида кейинги йиллар ичида республикада анчагина иш қилинди.

КПСС Марказий Комитети ва Иттифоқ ҳукуматининг кундалик ёрдами билан Ўзбекистонда йўллар қуриш оммавий тус олди ва умумхалқ иши бўлиб қолди. Йўл қурилишида давлат билан бир қаторда манфаатдор министрликлар ва идоралар, колхоз ва совхозлар ҳам қатнашмоқда. Бу соҳада Тошкент, Бухоро, Сурхондарё, Хоразм областларида ва Қорақалпоғистон АССРда айниқса катта иш қилинди.

Хоразм областининг партия ва совет ташкилотлари бу йил кўкламги қишлоқ хўжалик ишларига путур етказмасдан, колхоз ва совхозларни магистраль автомобиль йўллар билан боғловчи йўлларни қуриб битказишга киришган колхозларнинг қимматли ташаббусига бошчилик қилдилар.

Хоразм областида ва Қорақалпоғистон АССРда Амударёнинг ўнг ва чап соҳиллари бўйлаб ўтадиган магистраль йўллар қуриш соҳасида ҳам катта иш қилинди. 80 километр узунликдаги Тўрткўл — Беруний йўли, Нукус — Хўжайли пристани — Тахиатош йўли; Ҳазорасп — Хонқа — Урганч — Гурлан — Жумуртой — Манғит йўли ва бошқа бир қанча йўллар қурилди.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Дулдул — Орол денгизи ва Нукус — Дулдул магистраль йўлларини яқин икки-уч йил ичида батамом қуриб битказиш ҳамда шу орқали маъмурий, саноат ва қишлоқ хўжалик районларининг Нукус ва Урганч шаҳарлари билан транспорт алоқасини таъминлаш зарур, деб ҳисоблайдилар. Айни маҳалда бу нарса Хоразм области билан Қорақалпоғистон АССРнинг энг қисқа йўл орқали Ўзбекистон ССРнинг марказий қисмига транспорт билан чиқишига ҳамда Бухоро — Урал газ қувури қурилишининг ва ундан фойдаланишнинг транспорт эҳтиёжларини батамом қондиришга имкон беради. Газлидан Амударёга қадар борадиган магистраль йўл қурилиши шу йилнинг ўзидаёқ бошлаб юборилди.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети автомобиллар қатнайдиган Нукус—Дулдул ва Дулдул — Орол денгизи магистраль йўлларини 1964—1966 йилларда қуриб битказишни Қорақалпоғистон АССР ва Хоразм областининг экономикасини янада юксалтириш ишида, пахта, дон, шоли ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтиришда ва саноатни ривожлантиришда энг асосий вазифалардан бири деб ҳисоблайдилар. Бу йўлларни қуриш учун асосан маҳаллий ресурслардан фойдаланиш лозим. Бу муҳим ишда қишлоқ аҳолисининг ўз меҳнати билан иштирок этиши катта роль ўйнайди. Қорақалпоғистон АССР ва Хоразм областидаги йўл қурилишида комсомол ва ёшлар жуда фаол қатнашишлари лозим.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

ҚИШЛОҚ КЛУБЛАРИНИНГ БУТУНИТТИФОҚ ПЕРЕКЛИЧКАСИ

Краснодар ўлкаси, Усть-Лабинск ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Кубань» колхозининг қишлоқ мухбирлари қишлоқ клубларининг Бутуниттифоқ перекличкасини ўтказиш тўғрисида таклиф киритдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бу таклиф катта аҳамиятга эга эканлигини назарда тутиб, область партия комитетлари, ишлаб чиқариш бошқармаларининг партия комитетлари, колхоз ва совхозларнинг партия ҳамда комсомол ташкилотлари зиммасига қуйидаги вазифаларни юклади:

Барча колхозчиларни, совхоз ишчиларини «Кубань» колхози қишлоқ мухбирларининг «Правда» газетасининг 1964 йил 16 март сонида босилган хати билан таништириш.

Клублар ва кутубхоналарнинг баҳорги экиш пайтида ва ёз мавсумида қиладиган ишлари планини ишлаб чиқиш ва уни бригада ва фермаларнинг йиғилишларида муҳокама қилиш. Бу планларда илғорлар тажрибасини пропаганда қилишнинг актив формаларидан кенг фойдаланишни, клубларда, дала шийпонларида, қизил бурчакларда лекция ва суҳбатлар ташкил этишни, жанговар варақалар ва деворий газеталар чиқариш, бадиий агитация бригадаларининг чиқишини ташкил этишни кўзда тутиш.

Маданий-оқартув муассасалари тўплаган тажрибаларни ўртоқлашиш мақсадида клуб ва кутубхона ходимларининг область ва тармоқ семинарларини ўтказиш.

Перекличкани ўтказиш учун область оператив группалари тузилсин. Перекличка планида маданий-оқартув муассасалари фаолиятини активлаштириш, ишлаб чиқариш пропагандасини кучайтириш, колхозчилар ва совхоз ишчиларининг маданий дам олишини ташкил этиш, клуб ва кутубхоналарнинг ишида жамоатчилик асосларини кенгайтириш ҳамда шаҳар маданият муассасаларининг қишлоқ маданият муассасалари билан алоқасини мустаҳкамлашга қаратилган тадбирларни кўзда тутиш.

Перекличка вақтида маданий-оқартув ишларини ўзаро текшириш ва тажриба алмаштиришни ташкил этиш. Шунингдек, қолоқ клуб ва кутубхоналарга илғор клуб ва кутубхоналарнинг ёрдам кўрсатишини кўзда тутиш.

Республикада перекличкага оператив раҳбарлик қилиш вазифаси республика Маданият министрлиги, Ўзбекистон Касаба Союзлари Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети зиммасига юклатилди.

Республика, область газеталари ва ишлаб чиқариш бошқармалари партқомларининг газеталари редакцияларига, республика Министрлар Советининг Радиоэшиттириш ва телевидение давлат комитетига қишлоқ клубларининг перекличкаси қандай ўтаётганлигини мунтазам ёритиб бориш вазифаси топширилди.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ ЧОРВАДОРЛАРИНИНГ ҒАЛАБАСИ

КПСС Марказий Комитети февраль Пленуми қарорларини бажариш учун курашган областимизнинг чорвадорлари давлатга гўшт сотиш квартал планини муддатидан илгари 23 мартда муваффақиятли бажардилар. Давлатга пландаги 4944 тонна ўрнига 4950,8 тонна гўшт топширилди.

Калинин ишлаб чиқариш бошқармасининг хўжаликлари гўшт топшириш квартал планини 132,5 процент, Оққўрғон бошқармаси 110,0 процент қилиб адо этдилар. Бекобод ишлаб чиқариш бошқармасида ҳам квартал плани анча ошириб бажарилди.

Областнинг колхоз ва совхозларида гўшт тайёрлаш ва давлатга сотиш давом этмоқда.

ОРДЕН МУБОРАК, АЗИЗ ОНАЛАР!

Ўн ва ундан ортиқ бола туққан ҳамда тарбиялаб ўстирган қуйидаги оналарга **«Қаҳрамон она»** фахрий унвони берилиб, **«Қаҳрамон она»** ордени ҳамда СССР Олий Совети Президиумининг Ёрлиғи топширилсин:

Ўзбекистон ССРда яшовчи кўп болали оналарга «Қаҳрамон она» фахрий унвони бериш тўғрисида СССР Олий Совети Президиумининг фармони

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИДАН

Обидова Масуда — Тошкент шаҳри, рўзғор ишидаги аёл.

Бойматова Хамиза — Бўка районидаги Пискент шаҳар посёлкаси, рўзғор ишидаги аёл.

Гулматова Зулфия — Калинин районидаги Чинобод қишлоғи, рўзғор ишидаги аёл.

Гулматова Мария — Юқори Чирчиқ районидаги Сойлиқ қишлоғи, рўзғор ишидаги аёл.

Давирова Ортиқ — Юқори Чирчиқ районидаги Товоқсой посёлкаси, рўзғор ишидаги аёл.

Дўсмуҳамедова Зубайда — Тошкент шаҳри, рўзғор ишидаги аёл.

Зукурова Марям — Тошкент шаҳри, рўзғор ишидаги аёл.

Эгамбердиева Хафиза — Юқори Чирчиқ районидаги Паркент қишлоғи, рўзғор ишидаги аёл.

Имомбердиева Тожи — Юқори Чирчиқ районидаги Янгиқирғиз қишлоғи, рўзғор ишидаги аёл.

Исломова Фотиҳа Акрамовна — Тошкент шаҳри, рўзғор ишидаги аёл.

Исматиллаева Апипа — Калинин районидаги Михайловское қишлоғи, рўзғор ишидаги аёл.

Маҳкамбоева Раҳима — Юқори Чирчиқ районидаги Паркент қишлоғи, рўзғор ишидаги аёл.

Маҳкамова Солиҳа — Калинин районидаги Бўржар қишлоғи, рўзғор ишидаги аёл.

Нажимова Турсун — Калинин районидаги Саргали қишлоғи, рўзғор ишидаги аёл.

Норқўзиева Карима — Юқори Чирчиқ районидаги Товоқсой поселкаси, рўзғор ишидаги аёл.

Огай Александра — Юқори Чирчиқ районидаги 12-совхоз поселкаси, рўзғор ишидаги аёл.

Рашидова Шарофат — Тошкент шаҳри, рўзғор ишидаги аёл.

Собитова Зарофат — Тошкент шаҳри, рўзғор ишидаги аёл.

Содиқова Матлуба — Бекобод райони, магазин мудири.

Скворцова Тамара Павловна — Ўрта Чирчиқ районидаги Бектемир поселкаси, рўзғор ишидаги аёл.

Султонова Раҳима — Ўрта Чирчиқ районидаги Қорасув қишлоғи, рўзғор ишидаги аёл.

Туранқулова Розия — Юқори Чирчиқ районидаги Думолоқ қишлоғи, рўзғор ишидаги аёл.

Умарова Бунисо — Тошкент шаҳри, рўзғор ишидаги аёл.

Умарова Ҳадича — Тошкент шаҳри, рўзғор ишидаги аёл.

Ҳасанова Маҳмуда — Тошкент шаҳри, рўзғор ишидаги аёл.

Ҳусаинова Мусараф — Бекобод шаҳри, рўзғор ишидаги аёл.

Шабаева Амина Гимраевна — Олмалиқ шаҳри, рўзғор ишидаги аёл.

Шоқосимова Турсун — Калинин районидаги Бўржар қишлоғи, рўзғор ишидаги аёл.

Йўлдошева Ҳалима — Калинин районидаги Бўржар қишлоғи, рўзғор ишидаги аёл.

Юнусова Лутфи — Тошкент шаҳри, рўзғор ишидаги аёл.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Л. БРЕЖНЕВ.

СССР Олий Совети Президиумининг секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1964 йил 16 март.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ХАЛҚ КОНТРОЛИ АМАЛДА

ПАРТИЯ-ДАВЛАТ КОНТРОЛИ САҲИФАСИ

ЖОНКУЯРЛАР

Г. ВИЗГАЛОВА.

Иван Иванович узоқ йиллар мобайнида Тошкент кўн-галантерия комбинатида ишлади. Директорлик қилди. Ёши улғайиб, кексайиб қолгач:

— Навбат ёшларга, — деди-да, пенсияга чиқди-кетди.

Ишга ўрганган одамга бекорчилик тўғри келмас экан. Иван Иванович вақтини қандай ўтказишни билмай хуноб бўлар, зерикарди. Куни билан газета-китоб мутолаа қилади, кечқурунлари радио тинглайди, телевизор кўради. Барибир зерикади.

Партия-давлат контроли қайта тузилаётгани, кўмаклашувчи группалар ва комитетга штатсиз инспекторлар тасдиқланаётгани ҳақидаги хабарларни бир куни газетадан ўқиркан: «Мен боп иш экан»,— ҳаёлидан ўтказди у. Эртасигаёқ Куйбишев район партия-давлат контроли комитети раисининг ҳузурида бўлди.

— «Бекордан эл безор» деганлар. Зерикиб қолаяпман. Ўзимга лойиқ бирор иш топиб берсаларинг: фойдам тегиб қолар.

Комитет раиси уни жуда хурсандлик билан қарши олди. Партия-давлат контроли комитетининг навбатдаги мажлисида Иван Иванович Васильев ташкилий бўлимнинг штатсиз инспектори қилиб тасдиқланди. Шундан бери пенсионернинг ҳам иши кўпайиб қолди. Энди зерикаяпман, деб ҳеч кимга нолимайди ҳам.

Иван Иванович бўш вақтини деярли комитетда ўтказади. Меҳнаткашларни қабул қилади, уларнинг шикоят ва аризаларини қунт билан ўрганиб чиқади, қўлидан келганича ёрдам беради. Ўзи саноатчи эмасми, район территориясига жойлашган корхоналарнинг ишини кузатиб боради. Қаердаки, бирор нуқсон сезгудек бўлса, уни бартараф этишда коллективга ёрдам беради.

Иван Ивановичнинг яхши одати бор. Нима иш қилай деб, қўл қовуштириб ўтирмайди. Раҳбарларнинг кўрсатмаларини кутмасданоқ ўзи шуғулланишга арзийдиган иш топиб олади. Кунларнинг бирида шундай воқеа рўй берди.

У кечқурун уйда одати бўйича телевизор кўриб ўтирарди. Экранда Навоий химия комбинатининг директори гапираётган эди.

— Корхонамизнинг вақтида ишга тушиши бизга асбоб-ускуна, қисм ва деталларни етказиб бераётган бошқа заводларга ҳам боғлиқдир. Ҳозир кабелларга эҳтиёжимиз катта. Тошкент кабель заводи заказларимизни тезроқ тайёрлаб беришини истардик.

Янги қурилаётган химия корхонасининг директори айтган бу гаплар Иван Ивановични ўйлатиб қўйди. «Кабель заводи шундай заказ олганми? Олган бўлса, заказларни бажариш нега кечикаяпти?»—ҳаёлидан ўтказди халқ назоратчиси.

Эртасигаёқ Иван Иванович кабель заводидаги партия-давлат контролига кўмаклашувчи группа раиси билан гаплашди. Улар корхонада катта химия заказларининг бажарилиши юзасидан оммавий рейд ўтказиш зарур деган қарорга келишди. Рейд кўп нарсаларни аниқлаб берди.

Чиндан ҳам завод Навоий комбинати ва янги қурилаётган бошқа корхоналардан кўплаб заказлар олган, лекин арзимас сабабларга кўра бу заказларни тайёрлаш ва жўнатиш кечикаётган экан. Текшириш натижаларининг қисқача баёни маъмуриятга топширилиб, рўй берган аҳвол юзасидан шошилинч чора кўриш лозим деб, уқтирилди.

Шу йилнинг февраль ойида Навоий шаҳри химикларининг заказн батамом бажарилди.

Иван Иванович Васильев сингари актив халқ назоратчилари областимизда анчагина топилади. Жойларда партия-давлат контролига кўмаклашувчи группалар, комитетлар ҳузурида штатсиз бўлимлар ташкил этилганига атиги бир йил чамаси вақт бўлди. Лекин ўнлаб, юзлаб халқ назоратчилари ўзларига топширилган вазифани сидқидилдан адо этмоқдалар.

Саноат область партия-давлат контроли комитетининг яқинда бўлиб ўтган мажлисида бир группа халқ назоратчиларининг яхши ишлаб, эл ишончини оқлаганликлари қайд қилиб ўтилди. Комитет уларга ташаккурнома эълон қилди. Мақоламиз қаҳрамони И. Васильев, Ленин район партия-давлат контроли комитетининг штатсиз бўлим мудири А. Келганов, Чирчиқ электрохимия комбинати, Тошкентдаги шаҳарлараро телефон станцияси, Фрунзе районидаги бинокорлик материаллари комбинатида ташкил этилган кўмаклашувчи группаларнинг раислари Я. Муравьёв, С. Иброҳимова, К. Коблякова, область партия-давлат контроли комитетининг штатсиз инспекторлари Т. Авакумова, Г. Визгалова ва Г. Ҳисматуллин ўртоқлар ана шундай ҳурмат-эътиборга сазовор бўлишди.

Т. МИРҲОДИЕВ.

И. ВАСИЛЬЕВ.

А. КЕЛГАНОВ.

К. КОБЛЯКОВА.

Т. АВАКУМОВА.

С. ИБРОҲИМОВА.

В. Салов ва А. Абалян фотолари.

ТОШКЕНТ САНОАТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ-ДАВЛАТ КОНТРОЛИ КОМИТЕТИДА

ТАШАББУС МАЪҚУЛЛАНДИ

Чирчиқ электрохимия комбинатидаги партия-давлат контроли комитетига кўмаклашувчи группа ажойиб ташаббус билан чиқди. У комбинат коллективи томонидан республика ва Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллик юбилейи шарафига, шунингдек минерал ўғитлар ишлаб чиқариш учун қўшимча равишда бир неча минг тонна аммиак тайёрлаш юзасидан олинган социалистик мажбуриятларининг тўла бажарилишини таъминлаш мақсадида ишлабчиқариш резервларидан фойдаланиш кўригини ташкил этишга қарор қилди. Кўмаклашувчи группанинг бу қимматли ташаббусини комбинат партия ташкилоти ва коллективи тўла маъқулладилар.

Чирчиқ химия комбинати ҳузуридаги кўмаклашувчи группанинг бу қимматли ташаббуси Тошкентдаги қатор саноат корхоналарида кенг ёйила бошлади. Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонт, «Ташсельмаш», «Автотрактородеталь», лак-бўёқ заводлари коллективлари унга қўшилишди.

Тошкент саноат партия-давлат контроли комитети Чирчиқ электрохимия комбинатидаги партия-давлат контролига кўмаклашувчи группанинг ишлаб чиқариш резервларини қидириб топиш бўйича бошлаган бу ватанпарварлик ташаббусини тўла маъқуллади ҳамда Тошкент ва Чирчиқ партия-давлат контроли комитетлари зиммасига бу қимматли ташаббусни амалга оширишда кўмаклашувчи группаларга амалий ёрдам бериш вазифасини юклади. Шунингдек шаҳар ва район партия-давлат контроли комитетлари эътиборини корхоналар, қурилиш, транспорт ва алоқа ташкилотларидаги кўмаклашувчи группа ва постлар ўртасида бу ташаббусни ва ишлаб чиқариш резервларини қидириб топиш юзасидан тўплангаң тажрибани кенг ёйишга қаратди.

НАЗОРАТЧИЛАР СЕМИНАРИ

Тошкент саноат область партия-давлат контроли комитети Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонт заводида кўмаклашувчи группа ва постларнинг аъзолари учун кўчма семинар ўтказди. Комитет. раисининг ўринбосари ўртоқ Н. Пискорская семинарда халқ назоратчиларининг вазифалари ва ҳуқуқлари тўғрисида гапириб берди. Жамоатчи назоратчилар ўзларини қизиқтирган кўпгина саволларга қониқарли жавоб олдилар.

Семинар қатнашчилари тажрибаларини ўртоқлашиб, республика ва Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллиги шарафига ишлаб чиқариш резервлари кўригини ўтказишга аҳд қилишди.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»

Натижаларни маълум қилади

«ОШХОНАМИ, ҒАЛВАХОНАМИ?»

Бўка район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Р. Қодиров газетамизнинг 5 январь сонида босилган «Ошхонами, ғалвахонами?» сарлавҳали материалга қуйидаги мазмунда жавоб ёзиб юборди:

Мақола ошхона коллективи ўртасида муҳокама қилиниб, ошхонада тартиб ўрнатиш ҳамда мавжуд камчиликларнинг олдини олиш юзасидан тадбир-чоралар кўрилди.

Ошхоналар ишини яхшилаш ва меҳнаткашларнинг овқатланиши учун қулай шароит ярата олмагани учун район матлубот жамияти умумий овқатланиш бўлимининг мудири ўртоқ Мавлонов вазифасидан бўшатилди.

МАРШРУТДА ТАРТИБ ЎРНАТИЛДИ

«Янгийўл — «Коммунизм» колхози — Тошкент» маршрутида қатновчи пассажир автобуси график бўйича қатнамай қўйгани туфайли йўловчиларнинг қимматли вақтлари бекор кетяпти, дейилган эди редакция номига келган бир хатда.

Шу хат юзасидан текшириш ўтказган Янгийўл автобус ва таксамотор паркининг директори ўртоқ Шушеловский йўловчиларнинг бу ҳақли эътирозларини тан олган.

Автобусларнинг бир қисми ремонтга қўйилгани учун, — дейди жавоб хатида ўртоқ Шушеловский, — маршрутларда график вақтинча бузилган. Яқиндан бошлаб шу маршрутига яна қўшимча автобуслар ажратилди. Энди автобуслар белгиланган соатларда қатнай бошлади.

ГАЗЕТАНИНГ ЎТКИР КЎЗИ

«Чирчиқхиммаш» заводида чиқадиган кўпнусхали «Машиностроитель» газетаси сўнгги пайтларда халқ назоратчиларининг фаолиятларига кўп эътибор бера бошлади. Газета саҳифаларида корхонада ташкил этилган партия-давлат контролига кўмаклашувчи группа аъзоларининг қилаётган ишлари, уларнинг фаолиятидаги ютуқ ва камчиликларга доир материалларни тез-тез ўқиш мумкин.

Кейинги сонларнинг бирида газетанинг бутун бир саҳифаси шу темага бағишланди. «Халқ назоратчиларининг кўзи билан» умумий сарлавҳаси остида партия-давлат контроли фаолиятидан бир қанча материал босилди. Саҳифада «Химия заказлари — назорат остига», «Маиший хизмат яхшилансин», «Ишчи вақтини қадрланг» сингари мазмунли мақолаларни ўқийсиз. Партия-давлат контроли комиссиясининг аъзолари В. Алилулев, Э. Горбунов, М. Каримов ўртоқлар «Металлни тежаб-тергаб сарфланг» мақоласи билан қатнашганлар. Мақолада жуда муҳим масала —корхонада рангли ва қора металларни асраш уларни сарфлашнинг аҳволи ҳақида гап боради.

Қувонадиган ери шундаки, корхонанинг халқ назоратчилари меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, янги техника ва технологияни жорий қилиш, материаллардан оқилона фойдаланиш сингари ишлаб чиқаришга оид муҳим масалалар билан мунтазам шуғулланаётирлар. Газета уларнинг тажрибасини ёритиб, яхши иш қилмоқда.

«Машиностроитель» газетаси (редактори Ф. Автономова) бу ташаббусини изчиллик билан давом эттириб, халқ назоратчиларининг фаолиятига доир ранг-баранг материалларни ўз саҳифаларида янада кенг ёритиб бориши лозим.

СУЯНГАН ТОҒЛАРИМИЗ

Партия-давлат контроли органлари жамиятни бошқаришда кенг оммани жалб қилиш учун энг яхши мактаблардан биридир. Контролнинг кўпқиррали фаолиятини жамоатчиликсиз, уларнинг яқиндан ёрдамига таянмай туриб тасаввур этиб бўлмайди.

Шаҳримизда партия-давлат контроли комитети ташкил топганига атиги бир йил бўлди. Шу ўтган қисқа вақт ичида қилган ишларимизни санаб тугатиш қийин. Фақат шу нарсани қайд қилиб ўтмоқчиманки, биз кенг оммани ўз атрофимизга жалб қилмай туриб, шунча ишни уддалай олмас эдик.

Ҳозирги вақтда шаҳардаги барча корхона, қурилиш ва ташкилотларда партия-давлат контролига кўмаклашувчи группа ва постлар ташкил этилган. 1500 дан ортиқ халқ назоратчиси ишлаб чиқаришнинг туб масалалари билан чуқурроқ шуғулланиш, жойлардаги хўжасизлик, беғамлик, бюрократлик, ўғирлик сингари иллатларга қарши курашда комитетга яқиндан ёрдам бермоқда. Комитетимиз ҳузурида 6 та штатсиз бўлим ва шикоятларни текшириш бюроси ташкил этилган. Бу бўлимлар атрофига 60 дан ортиқ штатсиз инспектор — кончилар, қурувчилар, пенсионерлар жалб қилинган.

Комитет ўз ишини ҳар квартал учун тузилган план асосида олиб боради. Биз кенг жамоатчилар, контролга кўмаклашувчи группаларнинг бевосита ёрдамига таяниб, корхоналарнинг хўжалик ва иқтисодий фаолияти билан тобора чуқурроқ шуғулланадиган бўлиб қолдик, ишлаб чиқаришдаги ички резервларни аниқлаб, корхона маъмуриятига улардан фойдаланиш ҳақида йўл-йўриқлар кўрсатмоқдамиз, бу соҳадаги камчиликларни йўқотиш тадбирларини белгилаётирмиз. Шунингдек меҳнаткашларнинг шикоят ва аризаларини кўриб чиқамиз.

Инженерлар П. Кручков ва С. Немтинов ўртоқлар раҳбарлигидаги штатсиз саноат ва қурилиш бўлими аъзолари «Комсомол прожектори» билан биргаликда катта ишга қўл урдилар. Улар шаҳар корхоналарида, қурилишларда қора ва рангли металларни ҳисоб-китоб қилиш, асраш ҳамда улардан фойдаланишнинг аҳволини оммавий суратда текширмоқдалар. Ана шу ишда ҳозир 300 дан ортиқ киши иштирок этяпти.

Оммавий текширишнинг дастлабки натижалари самарали бўлди. Эл бойлиги бўлган металлни рўйхатга олиш, асраш ва фойдаланишда йўл қўйилаётган талайгина камчиликлар очиб ташланди. Юзларча тонна рангли ва қора металл рўйхатга олинмаганлиги, уларни сарфлаш нормаси бузилаётганлиги маълум бўлди. Ишимизнинг биринчи босқичида аниқланган камчиликларни тездан бартараф этиш чораларини кўрдик. Ҳозир аҳвол тамоман бошқача. Металлни сақлаш тартибга тушди, ҳисоб-китоб жойида. Корхоналар ортиқча металлни давлатга топширмоқдалар. Штатсиз бўлимларимиз ҳозир кўмаклашувчи группалар билан бирга текшириш материалларини умумлаштирмоқдалар.

Саноат бўлимининг штатсиз инспекторлари А. Ерохин, А. Кругов, И. Неудачина комитетга катта ёрдам бермоқдалар. Улар комитетга тушган сигнал изидан бориб мис саралаш фабрикасида концентратларни юклаш қониқарсиз аҳволда бораётганлиги, шунингдек кўплаб брак концентрат ишлаб чиқарилаётганлигини синчиклаб ўргандилар.

Бўлим фабриканинг хўжасиз раҳбарларига нисбатан тегишли чора кўрди. Шу кеча-кундузда бу бўлим ходимлари яна бир муҳим иш — мис саралаш фабрикасида технологик процессларига риоя қилиш масаласи билан шуғулланмоқдалар.

Олтингугурт кислотаси ишлаб чиқаришни қандай йўл билан жадаллаштириш мумкин? Ҳал қилувчи объектларга темир-бетон буюмлари етказиб бериш қандай бораяпти? Темир йўлда вагонлар ҳаракатининг аҳволи қандай? Саноат ва қурилиш бўлими штатсиз инспекторлари шу сингари ишлаб чиқариш масалалари билан чуқур шуғулланмоқдалар.

Бир группа штатсиз инспекторлар ҳозир Оҳангарон уйсозлик ва пластмасса деталлари заводида қурилиш суръатининг боришини ўрганмоқдалар, шунингдек, ишлаб чиқарилаётган бинокорлик материаллари ва қурилишнинг сифати, механизмлардан фойдаланиш масалалари билан шуғулланаётирлар.

Комитет аъзоси ўртоқ И. Хмелев бошчилик қилаётган маданият, савдо ва маиший бўлим активлари олиб бораётган ишлар ҳам диққатга сазовордир.

Яқинда штатсиз инспекторимиз Е. Годовальникова ремонт-механика хизматининг контролга кўмаклашувчи группаси аъзолари ва касаба союз активлари билан биргаликда 3-ошхонани текшириб, озиқ-овқат маҳсулотларини талон-торож қилиш, уларни ўғирлаш ҳоллари рўй бераётганлигини аниқладилар. Маълум бўлишича, ошхонада юзлаб килограмм гуруч, ун, макарон ва бошқа озиқ-овқат маҳсулотлари қонунсиз равишда шу даргоҳда ишлаб турган ходимлар ёки уларнинг таниш-билишларига бериб келинган. Шунингдек шаҳарда аҳолига маиший хизмат кўрсатиш қониқарсиз аҳволда бораётганлиги аниқланди. Комитет штатсиз инспекторлар тавсияси асосида юқоридаги масалаларни кўриб чиқди ва зарур чора-тадбирларни белгилади.

Жамоатчилик асосларида шаҳар партия-давлат контроли комитетига яқиндан кўмаклашаётган халқ назоратчилари чиндан ҳам таҳсинга лойиқ ишлар қилишмоқда. Халқ назоратчилари комитетнинг суянган тоғи бўлиб қолишди. Д. Павленко, К. Лебедова, Р. Уманец ўртоқлар ўзларига топширилган ишни ҳамиша сидқидилдан адо этадилар. П. Таранов, В. Кременский, И. Добижа ва Е. Федорченко ўртоқлар сингари пенсионерлар кўмагидан бениҳоя миннатдормиз. Уларнинг кўпчилиги олтмиш ёшдан ошган, бироқ ғайрат-шижоатда ёшлардан қолишмайди. Меҳнаткашларнинг турли хил шикоят ва аризаларини қараб чиқиш ва уларга тегишли чора кўришда ҳаётда кўзи пишган кексаларнинг ҳиссаси айниқса кўп бўляпти.

Кўмаклашувчи группаларга яқиндан ёрдам бермоқдамиз. Ташкилий бўлимнинг инспекторлари И. Попов ва В. Лисин ўртоқлар бу соҳада кўп иш қилмоқдалар. Улар шаҳар корхоналари, қурилиш ва ташкилотларда тузилган партия-давлат контроли органларига кўмаклашувчи группаларнинг ишини ўрганиб, тажрибаларини оммалаштирмоқдалар, камчиликларини вақтида тузатишга ёрдам бермоқдалар.

Комитетимизда ҳамиша штатсиз инспекторларимиздан бир киши навбатчилик қилади. Навбатчи шикоят ёки ариза билан келган кишини қабул қилади.

Биз комитетимизнинг қилаётган ишлари тўғрисида меҳнаткашларга ахборот бериб турамиз. Шаҳарда чиқаётган кўпнусхали газеталар, деворий газеталар, радио ва бошқа воситалардан, меҳнаткашларнинг йиғилишида сўзга чиқиш сингари формалардан кенг фойдаланамиз.

Комитетнинг фаолиятида кенг жамоатчиликнинг қатнашуви бошланган ишни муваффақиятли тугатишга гаровдир. Активларга ҳартомонлама ёрдам кўрсатиш, уларни қўллаб-қувватлаш, тажрибаларини оммалаштириш лозим. Комитетимиз бундан кейин ҳам ўз ишларини кенг жамоатчиликка таянган ҳолда олиб боради.

М. КУТОМАНОВ,
Олмалиқ шаҳар партия-давлат контроли комитетининг раиси.

МЕТАЛЛ—ХАЛҚ БОЙЛИГИ

Янгийўл шаҳрининг халқ назоратчилари ибратли иш қилмоқдалар. Улар ишлаб чиқариш масалалари билан тобора кўпроқ шуғулланаётирлар, ички резервларни аниқлаш ҳамда фойдаланиш йўлларини белгилаб, корхоналарнинг коллективларига яқиндан кўмаклашяптилар.

Шаҳар корхоналарида қора ва рангли металлардан фойдаланиш, уларни ҳисоб-китоб қилиш ҳамда асраш қандай бораяпти? Халқ назоратчилари ана шу муҳим масала билан бир ой мобайнида чуқур шуғулландилар. Янгийўл шаҳар партия-давлат контроли комитети томонидан ташкил этилган бу оммавий текширишда 150 киши иштирок этди. Оператив группа текширишни бошқариб турди.

Янгийўлнинг кўпчилик саноат корхоналарида металлни ҳисоб-китоб қилиш ва асраш яхши йўлга қўйилган. Бу корхоналарда келтирилган металл ўз вақтида рўйхатга олинади, махсус складда ёки бостирма тагида сақланади, нормага қатъий риоя қилган ҳолда сарфланади

«Нормал» заводини мисолга олиш мумкин. Корхонада металлдан оқилона фойдаланиляпти. Унинг ҳар килограмми ҳисобда. Муҳими, металл тежаляпти. План бўлими шуларнинг барчаси устидан назорат олиб боради. Ҳар ой охирида истеъмол қилинган ва ишлаб чиқаришдан ортган металл рўйхатга олинади.

Коллектив металлни тежашга қаратилган ажойиб тадбирларни амалга оширмоқда. Корхонада қаттиқ қотишмали асбоб билан жиҳозланган автоматлар ўрнатилди. Шу туфайли завод учун камчил ҳисобланган махсус пўлатдан кўплаб иқтисод қилинмоқда. Партия-давлат контролига кўмаклашувчи группанинг таклифига асосан қирқувчи асбобда ишлаш нормаси билан ҳар бир станокчи таништириб чиқилди.

Ўтган йили металл сарфиётини кескин камайтириш имконини берадиган бир талай таклиф ишлаб чиқаришга жорий этилди. Кўпгина асбоблар конструкцияси яхшиланди. Бу йил ҳам шу сингари бир неча қимматли рационализаторлик таклифи киритилди ва ҳозир улар ишлаб чиқаришга жорий этилиш жараёнида турибди.

Афсуски, умумхалқ мулкини тежашдек муҳим ишга баъзи корхона ва ташкилотларда юзаки қарашмоқда. 896-қурилиш бошқармаси (бошлиғи ўртоқ Шестаков) бухгалтерияси металлни ҳисоб-китоб қилишни билмайди. Текширув пайтида бухгалтерия ҳисобидан ташқари яна 7 тонна металл борлиги аниқланди. Ана шу бошқармада бутун 1963 йил мобайнида металлни тежашга қаратилган бирорта ҳам рационализаторлик таклифи тушмаган.

Бу соҳада қурилиш-монтаж бошқармасида (бошлиғи ўртоқ Мустафоев) ҳам кўпгина камчиликлар мавжуд. Бошқарма базаси территориясининг қайси бурчагига қадам қўйманг, ўз ҳолича ер тишлаб ётган металл қолдиқларига дуч келасиз. Махсус склад йўқ. Шу сабабли базада қанча металл борлигини билиб бўлмайди.

Текширишда қатнашган мутахассислар мазкур корхоналарнинг раҳбарларига қора ва рангли металларни асраш ва фойдаланишга қаратилган йўл-йўриқларни кўрсатиб бердилар.

Шаҳар партия-давлат контроли комитети оммавий текшириш якунларини ўз йиғилишида муҳокама қилди ва тегишли тадбирлар белгилади.

Э. ФАИЗИЕВ.

Тошкентдаги 1-тикув фабрикасининг маҳсулоти яқин-яқинларга қадар унчалик эмас эди. Фабрика «Валида» фирмасига бирлашгач, бу соҳада жиддий силжишлар рўй берди. Ҳозир корхона маркаси билан чиқаётган кийим-кечаклар харидорларга манзур бўлаяпти. Бунда партия-давлат контролига кўмаклашувчи группа аъзоларининг ҳам ҳиссаси оз эмас. Чунки улар маҳсулот сифатини қатъий назорат остига олганлар. Суратда: группа раиси ўртоқ И. Черницкий (чапдан биринчи) группа аъзолари билан биргаликда тайёр кийимларнинг сифатини текширишаяпти.

М. Нуриддинов фотоси.

ЧИГИТ ЭКИШГА ҲАММА НАРСА ТАХТ БЎЛСИН!

Ўрта Чирчиқдаги «Коммунизм» колхозининг коммунист ўртоқ Акбар Сафаралиев бошлиқ комплекс механизациялашган звеноси пахтакорлари бу йил Янтоқсой массивидаги қўриқ ерларни ўзлаштиришди. Улар 45 гектар ернинг ҳар гектаридан камида 30 центнердан «оқ олтин» етиштиришга бел боғлашди. Бу пландагидан 14 центнер кўпдир. Ҳозир звено аъзолари чигит экиш кампаниясига ҳамма нарсани тахт қилиб қўйишган. Пахтакорлар барча дала ишларини Валентин Тюпко методи асосида бажаришади. Суратда: звено бошлиғи Акбар Сафаралиев чигит экадиган сеялкани текшириб кўрмоқда.

Қ. Розиқов фотоси,
(ЎзТАГ фотохроникаси).

ОНАХОН ПАХТАКОРНИНГ ҲИММАТИ

Анави куни ҳаво очиқ бўлди. Икки кун ёққан ёмғир тўхтади. Табиат яна ҳам яшнаб кетди. Ариқ бўйлари ва адрлар кўм-кўк майсалар билан безанди. Баҳор деҳқонни қўзғатди. Анна Дмитриевна дала айланиб соф ҳаводан тўйиб-тўйиб нафас оларди. У, 7-бригаданинг чигит экадиган карталарини зерикмай айланиб чиқди. Олтмиш бир баҳорни кўрган бу кекса аёл чарчоқ сезмади. Дала унинг баҳри-дилини очди, ўзини бақувват ҳис қилди.

Анна шудгор қилиб қўйилган картада узоқ тўхталиб қолди. Ҳайдалган ернинг чуқурлигини ўлчаб кўрди. Тупроқни кафтига олиб эзди. Яна олди, кўздан кечирди. Унинг юзида ўзгариш пайдо бўлди. Пешонасидаги чизиқлар кўпайди: ер қотиб қолибди. Шудгор пайтида ўғит солиниб ҳайдалмабди. Ташиб чиқарилган маҳаллий ўғитни ҳам кўздан кечириб чиқди. Аннанинг бу ишдан ҳам кўнгли тўлмади. Энди пландаги ўғитнинг ярми келтирилибди. Компост тайёрлашдаги қилинган ишни ҳам мақтаб бўлмайди. Далада ишлаётган кишилар ҳам кам.

Анна Дмитриевна тўппа-тўғри бригадирнинг олдига келди. Кўрган-билганлари ҳақида ачиниб гапирди.

— Очиғи ўғлим, — деди у бригадирга, — камчиликлар яна такрорланибди. Иш мен ўйлаганча эмас. Агар ишлар шу зайлда кетаверса бу йил ҳам план бажарилмай қолади.

Анна бригадир Муртазонинг камчиликларини ҳеч тортинмай айтди.

— Кўнглингиз тўқ бўлсин, деб мени пенсияга чиқарган эдинглар. Сиз кўтарган байроқни қўлдан бермаймиз, олдинги марраларга элтамиз дегандинглар. Хўш, энди нима бўлди, — деди Анна опа аччиғланиб, — ҳосилни камайтириб юбординглар, икки йилдан бери силжимай қўйдинглар-у. Бу йил яна шундоқ бўладими энди. Пахта энг кўп меҳнат талаб қиладиган экин. Буни унутмаслик керак. Ҳар бир иш ўз вақтида бажарилмаса ҳосилдан умид кутиб бўладими, ахир!

Бригада бошлиғи мулзам бўлди, ҳеч нарса деёлмади. Ниҳоят:

— Гапингиз тўғри. Йигирма йил бригада бошлиғи бўлиб ишлаб, мўл ҳосил олмаган йилингизни билмаймиз, — деди.

— Шундай экан, айб ердами? — деди опа.

— Айб бизда. Қолаверса менинг кишилар билан билиб ишлолмаслигимда. Тўғри, ерга ҳам яхши қарамаяпмиз. Ҳосил ҳам камайиб кетди...

Анна бригадирнинг сўзини бўлди:

— Энди мен уйда қўл қовуштириб ўтира олмайман. Ерни ҳамма нарсадан азиз деб биламан. Бир қарич ернинг умрини бекор ўтказиш инсофдан эмас. Майли, мен икки йил дам олдим. Шунинг ўзи кифоя. Яна ишга қайтаман, қўлимдан келганича сенга ёрдам бераман. Йўл қўйилган доғни биргалашиб ювамиз.

Кечқурун Анна Дмитриевна колхоз идорасига келди. Правление аъзоларига бригадада кўрган-билганларини айтиб берди. Кейин ўзини далага чиқиб ишлашга аҳд қилганлигини айтди.

— Биз қариямиз деб коммунизм қурилиши ишида четда турайликми, деди у. — Колхозда ёшларимиз кўп, улар меҳнатда олдинги сафларда бўлишга ҳаракат қилишяпти. Мен ҳам улардан орқада қолмасликка ҳаракат қиламан. Меҳнат менинг умримни узайтиради.

Онахон ташаббуси кўпчиликка маъқул тушди. Идорага бригада бошлиғини таклиф этишди. Бригадада ишни звено принципи асосида ташкил этиш ҳақида кўпгина қимматли фикрлар айтилди. Анна Дмитриевна кам ҳосил олиб келинган 26 гектарлик картага звено бошлиғи қилиб тайинланди. Анна Дмитриевна бошлиқ звено пенсионерлар ҳисобига ташкил топди. Бу таклиф ҳам қўллаб-қувватланди. Звенога яқиндан ёрдам бериш учун зарур чоралар кўрилди. Колхоз партия ташкилотининг секретари Абдумажид Аҳмедов звенони ҳар тарафлама мустаҳкамлашни ўз зиммасига олди. Партком секретари звено бошлиғи билан уйма-уй юрди, пенсияга чиққан кексалар билан гаплашишди. Қолоқ бригадаларни илғорликка кўтариш ишида уларни ҳисса қўшишга чақиришди. Ҳа, бу гап кўп қарияларга маъқул тушди. Улар ўзларининг ҳурматли ва қадрдон дўсти Анна билан бирга ишлашга сўз беришди. Ҳозир 15 га яқин пенсионер ўша звенода.

Анна Дмитриевна Полюнина пенсиядан ижодий меҳнат қилишга қайтди. У энг кам ҳосил етиштирилаётган звенога бошчилик қила бошлади. Звенода кейинги бир неча кун ичида қилинаётган ишлардан ҳамма хурсанд. Звено аъзолари ариқ-зовурлар қазишни кучайтиришиб юборишди. Ортиқча ариқларни бузиб ерга қўшишяпти. Чигит экиладиган ерлар тартибга солиниб текисланмоқда. Механизатор Садрид Узаиров кўплаб маданий ўғит ташиб чиқаришга сўз берди. Ёш механизатор кунлик топшириқни бир ярим бараварга етказиб бажармоқда.

Об-ҳаво яхшиланган сари кекса пахтакорнинг звеносида иш кучаяпти. Экишга пухта тайёргарлик кетяпти Хув ана, кўксида Ленин ордени порлаб турган, қотмадан келган, паст бўйли аёл дала томон дадил қадамлар билан кетяпти. Унинг умиди катта. Ҳар гектар ердан 30 центнердан хирмон кўтарамиз демоқда. Биз унинг бир сўзли эканлигини яхши биламиз. У доимо сўзига амал қилган онахонларимиздан.

М. ҒОЗИЕВ,
Янгийўлдаги «Интернационал» колхози.

ТАРБИЯ МАКТАБИ

Бошланғич партия ташкилотларида ўтказиладиган партия мажлислари коммунистларни тарбиялашда катта роль ўйнайди. Коммунистлар бундай йиғилишларда сўзга чиқиб, ўзларининг фикр ва мулоҳазаларини ўртага ташлайдилар, ўз режалари ҳақида сўзлаб берадилар.

Шу сабабли ҳар бир партия йиғинига пухта тайёргарлик кўриш ғоят катта аҳамиятга эга. Аввалдан яхши тайёргарлик кўрилган мажлислар галдаги муҳим вазифаларни ҳал этишда коммунистларга яқиндан ёрдам беради. Уларни ишга бўлган муносабатларини ўзгартириб, янгича ишлашга даъват этади.

Ўрта Чирчиқ ишлаб чиқариш бошқармаси партия ташкилотларида партия йиғилишларини юқори савияда, таъсирчан ўтказишга жиддий эътибор берилмоқда. Буни Охунбобоев номли колхоз партия ташкилотининг ишидан ҳам кўриш мумкин. Бошланғич партия ташкилоти коммунистларнинг мажлисига ҳар тарафлама пухта тайёргарлик кўради Муҳокама қилинадиган масалаларни тайёрлашга оддий коммунистлар ҳам жалб этилади. Улар ишларни атрофлича кўздан кечириб, ўзларининг фикр ва мулоҳазаларини айтишади. Сўнгра партия бюроси қайси масала муҳим бўлса, ўшани умумий йиғилишга ҳавола қилади. Шу сабабли йиғилишда коммунистлар ҳар бир масалани пухта муҳокама қилишади. Деҳқончиликка доир ишлар юзасидан ҳам, партиявий-сиёсий ишлар юзасидан ҳам конкрет қарорлар қабул қилиб, уни бажаришда шахсан намуна кўрсатишади.

Охунбобоев номли колхоз партия ташкилоти квартал планига эга. Мажлислари мунтазам ўтиб турибди. Бундай қувончли фактни «Полярная звезда» колхози партия ташкилоти ишида ҳам яққол кўриш мумкин. Партия ташкилоти коммунистларнинг бутун куч ва ғайратларини хўжалик ишларини муваффақиятли бажаришга қаратмоқда. Бу ерда оммавий-сиёсий, ташкилий ишлар хўжалик ишларига боғланган ҳолда олиб борилаяпти. Партия йиғилишларида кўрилаётган масалалар ранг-баранг. Темаси бой. Ҳаётий актуал. Докладлар юзасидан бўлган музокаралар ҳам қизиқарли ва таъсирчан бўлади. Ишдаги камчиликлар танқид остига олинади. Фойдаланилмаётган резервлар очиб ташланади. Колхоз коммунистларининг куч ва ғайрат кўрсатишлари орқасида ердан фойдаланиш тартибга солинди. Алмашлаб экиш, ернинг структурасини яхшилаш соҳасида йўл қўйилган бир қатор камчиликлар тузатилди.

Партия ташкилотининг мажлиси фақат қарорлар қабул қилиш билан кифояланиб қолмайди, шу билан бирга унинг ижроси учун ҳам қаттиқ курашади. Ҳар бир коммунистнинг партия қарорини бажариш ишига қандай ҳисса қўшаётганлиги ҳисобга олиб борилади. «Северний маяк» ва бошқа колхоз партия ташкилотларида ҳам коммунистларнинг йиғилишлари планли равишда ўтиб турибди. Бу йиғилишлар кадрларни тарбиялашда ҳақиқатан ҳам катта мактаб бўлмоқда.

Лекин ҳамма ерда ҳам шундай деб бўлмайди. Баъзи партия ташкилотларида йиғилишларга унчалик аҳамият берилмайди. Шу сабабли ҳам муҳим масалалар юзаки муҳокама қилиниб, расмият учунгина қарорлар қабул этиш билан кифояланиб қолинади. Бундай ташкилотларга районлараро базаси, алоқа бўлими, маданий-маиший хизмат кўрсатиш комбинати партия ташкилотларини кўрсатиш мумкин. Бу ерларда 3—4 ойлаб мажлислар ўтказилмайди. Район маданий-маиший хизмат кўрсатиш комбинати партия ташкилотида иш планли ташкил этилмаган. Бу ерда кейинги 9 ойдан бери бир марта ҳам йиғилиш ўтказилгани йўқ. Партия ташкилоти корхона ишлаб чиқаришига доир муҳим масалаларни тез-тез муҳокама қилиб туришни унутиб қўйган. Ёшларни тарбиялаш ва уларни партияга қабул қилиш ишлари билан ҳам аҳён-аҳёнда шуғулланади, холос.

Бугина эмас. Бошқарма партия комитетига қарашли колхоз ва совхозларнинг бўлимларида, фермаларида ташкил этилган бошланғич партия ташкилотларида ҳам аҳвол ана шундай. Партия йиғилишлари жуда кам ўтказиляпти. Шундай партия ташкилотлари ҳам борки, улар бошқарма ва бошқарма партия комитети томонидан юборилган директиваларни муҳокама қилиш учун мажлислар чақириб, қарор қабул қилиш билан кифояланишяпти, холос. Меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш, ёшлар ва хотин-қизлар ўртасида ишлаш, партия аъзолигига кандидат бўлган кишиларга берилган топшириқларнинг бажарилишига оид муҳим масалалар муҳокама қилиниб турилмаяпти. Агитаторлар ва агитпункт мудирларининг фаолиятини муҳокама қилиш унутиб қўйилган.

Шуни ҳам айтиш керакки, айрим жойларда партия мажлисларига мунтазам равишда қатнашиб турмайдиган коммунистлар ҳам бор. Аммо бундай интизомсиз кишиларга нисбатан ўз вақтида чора кўрилмайди. Коммунистларнинг активлигини ошириш, уларнинг сўзга чиқиб туришларига кўпинча эътибор берилмайди. Одатда, «штатли нотиқ»лар сўзга чиқиш ҳоллари тез-тез учраб туради.

Партия мажлисларини ўтказишда бундай юзакичиликка барҳам бериш керак. Ўрта Чирчиқ ишлаб чиқариш бошқармаси партия комитети ва унинг инспектор—партия ташкилотчилари жойлардаги йўл қўйилган камчиликларни ўз вақтида тузатиш ишига ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшмоқлари керак. Ана шундагина ҳар бир ерда партия йиғилишлари юқори савияда ўтади. Унинг таъсирчанлиги ошади.

А. АБРАМОВ.

НОВАТОР ИЗИДАН

ТЎЙТЕПА. (Ўз мухбиримиздан). Кунлар исиб, ер селгиши билан чигит экишга тайёргарлик тобора қизғин тус олмоқда. Терешкова номли колхознинг далаларида бўлсангиз, бу соҳада қилинаётган ишларни кўриб қувонасиз.

Мўл ҳосил учун курашда колхознинг ўртоқ Ғулом Пирмуҳамедов, Юсуп Юнусов ўртоқлар бошлиқ бригадалари пешқадамлик қилмоқдалар.

Колхоз раиси Умри Ҳасанова механизаторликдан етишиб чиққан кадр эмасми, у пахтачиликни комплекс механизациялашга жиддий эътибор бермоқда.

Бу йил асосан чигит 60х50 схемасида квадрат-уялаб экилади. 17 экипаж тайёр, унинг аъзолари билан амалий машғулотлар ўтказилди. Бу машғулотларда тракторчилардан С. Усмонов, Х. Саидғозиев, Қ. Худойбердиев ўртоқлар айниқса ўрнак бўлаётирлар.

Колхозда бу йил 17 та трактор-далачилик звеноси тузилди. Уларга тажрибали механизаторлар бошлиқ қилиб тайинланди. Звенолар республиканинг донгдор механизатори Жавод Кўчиевнинг изидан бориб, унинг усулини қўллаб, мўл ва арзон пахта етиштиришга бел боғладилар.

Бу жиҳатдан ўртоқ С. Усмонов звеноси иши диққатга сазовордир. Звенога 40 гектар ер ажратиб берилди, 9 ишчи кучи ва керакли техника бириктирилди. Звено аъзолари ишни хўжалик ҳисобида юритмоқдалар. Колхоз правлениеси билан ҳар гектар ердан 25 центнердан ҳосил етиштириш мажбурияти тўғрисида шартнома тузилди.

ИЛҒОРЛАРНИНГ ИБРАТЛИ ИШИ

«Ленинобод» колхози Оққўрғон бошқармасидаги йирик пахтакор хўжаликлардан ҳисобланади. Ўтган йили бу колхоз пахтакорлари юқори ҳосил кўтариб, зиммага олган мажбуриятларини ҳам ошириб бажаришга эришдилар. Пахтакорлар бу йилги мавсумга ҳар қачонгидан ҳам пухта тайёргарлик кўришаяпти. Колхозчиларнинг самарали меҳнати туфайли ҳозиргача 6 минг тоннадан зиёд маҳаллий ўғит жамғариб қўйилди. Ариқ-зовурларни тозалаш ишлари ҳам тугалланай деб қолди. Шу кунгача 15.300 кубометр ҳажмида ариқ-зовур тозалаш ишлари бажарилди. Барча қишлоқ хўжалиги техникаси тўла шай ҳолга келтирилди. Ер текислаш ишлари, авж олиб кетди.

— Бу йил, — дейди колхоз раиси ўртоқ Карим Эгамбердиев, — она-Ватанга 3.800 тоннадан зиёд «оқ олтин» етказиб берамиз. Бу юксак мажбуриятни муваффақиятли ўринлаш учун ҳозирги ғанимат фурсатлардан унумли фойдаланаяпмиз. Илғор бригадалар айрим қолоқ, кам ҳосилли бригада ва звеноларимизни ўз оталиқларига олишди. Бу тадбир қолоқ участкаларда ҳам ҳосилдорликни оширишга имкон беради.

Раис ҳақ гапни айтди. Колхозда амалга оширилаётган бу тадбирлар бу йил ҳам барча далаларда мўл «оқ олтин» етиштирилишидан дарак беряпти.

З. АБДУРАҲМОНОВ.

РЕДАКЦИЯГА ХАТ

УРУҒ САРА БЎЛСИН

Ота-боболаримизнинг нима эксанг шуни оласан, деган ҳикматли мақоли бор. Буни — ерни экишга яхшилаб тайёрлаганинг ва ўғитга тўйдирганинг билан экадиган уруғинг сара бўлмаса, турли хил бегона ўт уруғликларидан тозаланмаса, униш ҳамда кўкариш хусусиятлари яхши бўлмаса, меҳнатинг зое кетиши мумкин, деган маъно билан тенгласа бўлади.

Лекин колхоз ва совхозларни уруғлик билан таъминлайдиган ташкилотлар эса кўпинча бу талабларга риоя қилмаяптилар. Сара уруғлик тайёрламаяптилар.

Сабзавот экинларидан мўл ҳосил олишда донг таратган Калинин бошқармасидаги Карл Маркс номли колхозда 1963 йилда 13 гектар ерга сабзи экилди. Унинг уруғлигини Тошкент уруғчилик базаси етказиб берган эди.

Зўр умид билан ерга уруғ сепган деҳқонлар экинни ўз вақтида суғордилар, ўтдан тозаладилар, озиқлантирдилар. Лекин минг афсуски, ҳосил кутилгандагидек бўлмади. Уруғлик сифатсиз бўлганлиги туфайли 90—95 процент сабзи эркаклаб кетди.

Колхоз правлениеси Тошкент уруғчилик базасига шикоят ёзди. Сотган уруғликлари қандай ҳосил берганлигини келиб кўришларини талаб этди.

База директори ўртоқ Григорянц колхозга келиб бошқарма агрономлари билан биргаликда даланиң айланиб кўрди. Колхозчиларнинг шикояти ўринли ва эътирозлари ҳақли эканлигини тан олди, акт тузилди. Актда колхоз бўйича 8 гектар ерга экилган сабзидан 120 тонна ўрнига 2 тоннаю 305 килограмм ҳосил олинганлиги кўрсатилди. Шундай қилиб, колхоз бундан 19 минг 500 сўм зарар кўрди.

Бошқармадаги «Маданият» колхозида 1962 йили 10 гектар эртаги, 10 гектар кечки карам экилганди. Экин агротехника қоидаларига қатъий риоя қилинган ҳолда парвариш қилинди. Эртаги карамнинг ҳар гектаридан 36 тоннадан ҳосил олинди. Кечки карам ҳосили бундан ҳам мўл бўлиши керак эди. Лекин гектаридан олинган ҳосил атиги 6 тоннаданга тўғри келди. Уруғлик ёмон бўлганлиги учун ҳосилдорлик 65—70 процент камайиб кетган эди. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

Сиз ёз кунларида колхоз ва коопторг магазинларида бўлсангиз аҳоли у ерга келтириб қўйилган сабзавот маҳсулотларини жуда суст харид қилишини кўрасиз. Улар нархи қиммат бўлса ҳам сабзавотни хусусий кишилардан сотиб оладилар. Нега деганингизда колхоз дўконларидан олинадиган сабзавотнинг сифати бўлмайди, сабзиси эркаклаб кетган, туруплари эса аччиқ бўлади.

Демоқчимизки, Тошкент уруғчилик базасидан олиб экиладиган сабзи, пиёз, лавлаги, редиска, қовун-тарвуз ва бошқа экинларнинг уруғликлари айниб қолган.

Оқ қовун деб эксангиз, баъзан унинг ўрнида қизил уруқ қовун ва бошқа навдаги қовунлар етишиб чиқади. Уруғликнинг ичида ўт уруғлари ҳам бўлганлиги туфайли экинни баъзан зарпечак босиб кетади.

КПСС Марказий Комитети февраль Пленумида қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари олдига пахта етиштиришни кўпайтириш билан бирга аҳолини йил бўйи янги сабзавот маҳсулотлари билан таъминлаб туриш вазифаси қўйилди. Ана шу вазифани бажаришда уруғликнинг сара бўлиши ҳам энг ҳал қилувчи аҳамиятга эгадир.

Лекин очиқ эътироф этиш керакки, уруғ тайёрлаш иши бизда ўзибўларчиликка ташлаб қўйилган.

Маълумки, уруғ етиштириш иши билан Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлаш ва етиштириш министрлигининг Тошкент, Андижон, Самарқанд ва бошқа областлардаги базалари шуғулланадилар.

Тошкент уруғ тайёрлаш базаси Калинин ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Маданият» колхозида, Бўзсув ва «Тошкент» совхозларида сабзавот уруғликлари, Карл Маркс номли ва «Ўзбекистон» колхозларида эса картошка уруғлиги етиштирадилар. Уруғлик участкаларга базанинг агрономлари раҳбарлик қиладилар.

1962 йили «Маданият» колхозида 3 гектар ер ярмига қизил, ярмига оқ редиска экиш учун ажратилди. Колхоз уруғ топшириш планини ошириб бажариш мақсадида 3 гектар ўрнига 5 гектар ерга редиска экди. Экин яхши парвариш қилинди. Бироқ кейинчалик шу нарса маълум бўлиб қолдики, уруғликнинг 62 проценти бошқа нав редиска экан. Шу туфайли уруғлик участка брак қилинди. Ёз бўйи қилинган меҳнат зое кетди. Ернинг умри бекорга ўтди. Ваҳоланки бу уруғликни базанинг ўзи 1961 йилда экиб тайёрлаган эди. Ҳужжат бўйича редисканинг бу уруғлиги биринчи категорияга киритилган. Ҳақиқатда эса у яроқсиз бўлиб чиқди. Бу ўзини-ўзи алдаш эмасми?

Яна бир мисол. 1962 йилда 3,5 тонна қизил сабзи уруғлиги тайёрланди. Лекин текшириб кўрилганда унинг ичида зарпечак уруғи борлиги ҳам маълум бўлди. Уруғлик машина ёрдамида бир неча бор тозаланди. Бироқ қанча уринмасинлар уни зарпечак уруғлигидан обдон тозалаш мумкин бўлмади. Шундан кейин уни қайтариб юбордилар. Йил охирига бориб бундай ҳисоб-китоб қилиб кўрсалар база бўйича уруғлик тўплаш плани бажарилмабди. Шундан кейин нима қилдилар денг, ҳалиги бракка чиқарилган сабзи уруғлигини қайтадан расмийлаштириб қабул қилиб олдилар. Экиш учун деб колхоз ва совхозларга жўнатдилар.

Кўпгина колхозларда ва совхозларда картошкадан паст ҳосил олинаётганлигининг сабаби ҳам етказиб берилаётган уруғликнинг нави ва сифати ёмонлигидадир.

Улардан келиб чиқадиган хулоса шуки, уруғ тайёрлаш базасидаги ўртоқлар ҳозирги талаб даражасида ишламаётирлар. Улар план орқасидан қувиб тайёрланадиган уруғнинг сифати ва нави яхши бўлишини унутиб қўймоқдалар.

Маълумки, чеснок халқимизнинг кўп истеъмол қиладиган сабзавотларидандир. Унинг киши саломатлиги учун фойдаси катта. Лекин уруғлик бўлмаганлиги учун колхоз ва совхозлар чеснок экмаётирлар.

Тўғри, колхоз ва совхозларни мўл ҳосил берадиган уруғликлар билан таъминлаш муҳим вазифа эканлиги ҳақидаги гаплар сабзавотчиларнинг йиғинларида кўп марта такрорланади. Лекин гап бўлгани билан, амалий натижа кўринмаяпти.

Хўш, аҳвол қачонгача шу зайлда давом этади. Ахир партия ва ҳукуматимиз қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари учун ҳамма шароит ва имкониятларни яратиб бераётган бир пайтда, уруғлик тайёрлаш ишига масъулиятсизлик билан қараб бўладими?

С. УМАРОВ,
агроном.

САБЗАВОТ ЭКИШ АВЖИДА

Калинин ишлаб чиқариш бошқармасидаги генерал Собир Раҳимов номли колхознинг миришкор сабзавотчилари ўтган йилгидек бу йил ҳам баракали хирмон кўтариш учун кураш олиб бормоқда. Улар бу йилги мавсумда 285 гектар ерга картошка, 190 гектар ерга сабзавот ва 25 гектар ерга полиз экинлари экишни планлаштирганлар.

Ҳозир колхозда эртаги сабзавот экиш авж олдириб юборилди. Коммунист Муса Ҳамидов бошлиқ бригада аъзолари экишда олдинда бормоқдалар. Шу кунгача бригаданинг 6 гектар ерига карам, 8 гектар ерига картошка экилди. Колхоз бўйича эса ҳозиргача 23 гектар ерга картошка, 26 гектар ерга нўхат, 5 гектарга пиёз, 6 гектарга редиска, 15 гектарга карам экилди.

Шунингдек, бошқармадаги Свердлов номли колхозда ҳам эртаги сабзавот экиш уюшқоқлик билан олиб борилаяпти. Дастлабки икки кун ичида колхознинг 25 гектар ерига карам экилди. Сабзавотчилар шу кунларда бошқа экинларни экишга ҳам қизғин киришиб кетдилар.

М. МУҲАМЕДОВ,
Н. ҚОДИРОВ.

ТОШБУВИ БРИГАДАСИДА

1-«Оҳангарон» совхозининг 2-бўлимидаги ўртоқ Тошбуви Давронова бошчилик қилаётган бригадада 35 киши ишлайди. Уларнинг 25 таси хотин-қизлардир. Бригада аъзолари КПСС Марказий Комитетининг февраль Пленуми қарорларидан илҳомланиб барча экин майдонларидан мўл ҳосил етиштириш учун курашмоқдалар. Улар ўз зиммаларига юксак мажбуриятлар олишган. Ҳар гектар ердан 30 центнердан пахта, 500 центнердан лавлаги, 200 центнердан қовун-тарвуз олиш — меҳнатсеварларнинг бу йилги жанговар шиоридир. Ҳар бир ишчи ўз сўзининг устидан чиқиш учун далада астойдил меҳнат қилмоқда.

Ҳозиргача дала бошларига 700 тоннадан ортиқ гўнг, 250 тонна компост ташиб чиқарилди. Мавжуд ариқ-зовурлар сув равон оқадиган қилиб тозаланди. Уюшқоқлик билан меҳнат қилинаётганлиги туфайли бригадада дала ишлари графиги ҳар куни ошириб бажариляпти. Айниқса Анор Холтўраева, Ўрингул Ўрозматова, Хурсанд Бозорбоева сингари ўртоқлар кунлик нормаларини 150 — 170 процентдан бажариб, бошқаларга ўрнак кўрсатишяпти.

Шу кунларда бригада далаларида лавлаги ва маккажўхори экиш авж олиб кетди. Миришкорлар бу ишни март ойининг охиригача тугаллашга ҳаракат қилишяпти. Шунингдек, бригадада чигит экиш кампаниясига ҳамма нарса тахт қилиб қўйилган.

Т. ХУШНАЗАРОВ,

Калинин ишлаб чиқариш бошқармасидаги Ленин номли колхознинг теплица комбинатида помидор, бодринг сингари сабзавот экинлари билан бирга лимондан ҳам ҳар йили мўл ҳосил олинади. Бу ерга мактаб ўқувчилари тез-тез келиб, ишлаб чиқариш практикаси ўтказиб турадилар. Суратда: 10-синф ўқувчиси Анора Азизова теплица комбинатида.

А. Абалян фотоси.

ДЎСТЛИК МАДҲИ

Дўстлик... Бу сўзда олам-олам мазмун бор. Ана шу ҳаётбахш дўстлигимиз туфайли гитлерчи фашистлар устидан ғалаба қозондик. Ана шу олижаноб дўстлигимиз туфайли қишлоқларимиз, шаҳарларимиз кун сайин обод, ҳаётимиз кун сайин гўзал ва фаровон бўлиб бормоқда. Кўп миллатли бизнинг мамлакатимизда ҳар бир кишининг билимдон, хоҳлаган касб эгаси бўлиб етишиши учун ҳамма шарт-шароит мавжуд.

Тошкент электротехника алоқа институтининг клуби. «Билим» жамияти ва институт ташаббуси билан ташкил этилган ёшлик кечасида ана шу улуғ дўстлигимизнинг қадр-қимматига етиш ҳақида самимий суҳбатлар бўлди. Кечага тўпланган ҳар хил миллат фарзандларининг вакиллари — ёшлар, 16 болани тарбиялаб ўстирган Шоаҳмад ота Шомаҳмудовнинг сўзини ҳаяжон билан тингладилар.

— Болаларим, —дейди ота, —сизлар билан ажойиб, киши ҳавас қиладиган замонда яшамоқдамиз. Бу замонда киши кишига дўст, ҳамкор ва биродар. Бу олижаноб фазилат совет кишиларига зийнат. Ахир ўзингиз ўйланг. Ҳукуматимиз сиз ёшларни бепул илм олишингиз, ўқишингиз, ҳунар эгаллашингиз учун нимаики зарур бўлса, ҳаммасини яратиб беряпти. Шундай экан, дўстликнинг қадрига етинг, бир-бирингизни ҳурмат қилинг, бир-бирингизга ёрдам беринг, кам бўлмайсиз. Мен ўз фарзандларимни ана шундай руҳда тарбиялашга ҳаракат қилдим. Ҳозир улар вояга етиб турли завод ва фабрикаларда ишламоқдалар. Олий ўқув юртларида билим олмоқдалар. Ҳар куни улардан юрак сўзлари битилган миннатдорчилик хатлари олиб тураман. Бу менга олам-олам ҳузур ва қувонч бағишлайди.

Ота бу гапларни айтар экан, ўзи билан бирга бу кечага олиб келган рус фарзанди Шуҳратни, невараси Насибани таништиради.

Катта қалб эгаси — Шоаҳмад ота ва унинг турмуш ўртоғи Баҳри хола таклиф этилган бу кеча ёшларда чуқур таассурот қолдирди.

Кечага халқ шоири Ғафур Ғулом, шоирлардан Зулфия, Миртемир, Ҳамид Ғулом, Қуддус Муҳаммадий ўртоқлар ҳам таклиф этилган эдилар. Улар интернационал дўстлик кечаси қатнашчиларига ўзларининг Ватан, тинчлик, дўстлик ҳақидаги шеърларини ўқиб бердилар.

Кеча охирида театр ва рассомчилик санъати институти, хореография билим юрти ва консерватория студентлари иштирокида концерт қўйиб берилди.

М. ЗАРИПОВ.

Суратда: Шоаҳмад ота билан Баҳри хола турли миллат студентлари орасида.

ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИДАГИ ЯНГИЛИКЛАР

СССР олий ва ўрта махсус таълим министри В. Н. ЕЛЮТИН билан суҳбат

□ □

Олий ва ўрта махсус ўқув юртларига 1964 йилда студентлар қабул қилишнинг янги қоидалари тасдиқланди. ТАСС мухбири И. Козловский олий ўқув юртларига ёки техникумларга киришга тайёрланаётган ҳар бир кишини ҳозир жуда қизиқтираётган бир қанча саволларга жавоб беришни СССР олий ва ўрта махсус таълим министри В. П. Елютиндан илтимос қилди

Савол: Олий ўқув юртларига қабул қилишнинг янги қоидалари илгариги қоидалардан нима билан фарқ қилади?

Жавоб: Биринчи фарқ шуки, бу янги қоидалар тайёргарлиги энг яхши бўлган ва муносиб ёшларни олий мактабга тортишда имтиҳон комиссияларига тағин ҳам катта имкониятлар беради. Янги қоидалар атоқли олимларнинг, саноат, қишлоқ хўжалиги ходимларининг, мамлакатдаги олий ўқув юртлари ходимларининг таклифларини ҳисобга олиб тузилди. Олий ўқув юртларига киришда ёшлардан қилинадиган асосий талаб шуки, улар чуқур ва мустаҳкам билимга эга бўлишлари керак. Камида икки йил амалий иш стажи бўлган кишилар илгариги йилларда бўлгани каби бу йил ҳам олий ўқув юртларига биринчи галда қабул қилинадилар. Олий ўқув юртларининг кундузги бўлимларига корхоналардан юборилган ва кириш имтиҳонларида ижобий баҳолар олган ишлаб чиқариш илғорлари конкурссиз қабул қилинади.

Улуғ Ватан урушининг қатнашчилари, Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотидан демобилизация қилинган офицерлар ва ҳарбий хизматда муддатидан ошиқ хизмат қилган ҳарбий хизматчилар тўлиқ ўрта маълумотга эга бўлсалар, булар ҳам конкурссиз қабул қилинадилар.

Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг муддатли хизматини тамомлаётган жангчиларига, агар қўмондонлик лозим топса, кириш имтиҳонларини топширишлари учун ўтган йилларда бўлгани каби бу йил ҳам қисқа муддатли отпускалар берилади. Қабул имтиҳонларини муваффақиятли топшириб, институтга қабул қилинган ҳарбий хизматчилар муддатидан олдин запасга бўшатиладилар.

Агар бирор олий ўқув юртига ишлаб чиқаришдан келиб киришни истаганлар жуда кўпайиб кетган тақдирда ҳам, қабул қилинувчиларнинг камида 20 проценти ўрта мактабларни тамомлаб чиқувчилардан иборат бўлиши шарт эканлиги қабул қоидаларида уқтириб ўтилди.

Ҳар бир факультетнинг ихтисосига доир фанлар бўйича кириш имтиҳонларининг натижалари конкурсда ўйнаши лозим бўлган ролини ошириш янги қабул қоидаларида кўзда тутилди. Ҳар бир факультетнинг ихтисосига доир фанлар бўйича ўрта маълумотни тамомлаганлиги тўғрисида ҳужжатда кўрсатилган баҳолар шу фанлардан кириш имтиҳонлари вақтида баб-баравар балл олган кишиларнинг қайсибирини қабул қилиш масаласи ҳал қилинаётган вақтдагина ҳисобга олинади. Бунда рус тили ва адабиёти бўйича ёки олий ўқув юртида ўқитиш қайси тилда олиб борилаётган бўлса, ана шу тил бўйича кириш имтиҳонида олинган баҳолар ҳам ҳисобга олинади.

Биринчи марта бу йил барча инженер-техник ва инженер-иқтисодий ихтисослар бўйича мутахассислар тайёрлайдиган факультетларда химиядан кириш имтиҳони олиш жорий қилинади. Филология факультетларига кирувчилар ва чет тилларни ўзига профил қилиб олган бошқа гуманитар факультетларга кирувчиларгина чет тилдан имтиҳон топширадилар.

Янги қоидаларда шу нарса кўзда тутилдики, кириш имтиҳонларида олинган балларнинг умумий миқдори баб-баравар бўлган тақдирда ва ўрта маълумотни тамомлаганлик тўғрисидаги ҳужжатда ҳар бир факультетнинг ихтисосига доир фанлар бўйича кўрсатилган баҳоларнинг миқдори баб-баравар бўлган тақдирда, ўрта мактабларни олтин ёки кумуш медаль билан тамомлаган кишилар, шунингдек ўрта махсус ўқув юртларини аъло баҳо билан тамомлаб, диплом олган кишилар олий ўқув юртларига биринчи галда қабул қилинадилар.

Олий ўқув юртига кириш учун ўзи танлаб олган ихтисос бўйича билимларни билишда мактаб тўгаракларида ва бошқа тўгаракларда қатнашиб, шунингдек олий ўқув юртлари ташкил этган олимпиадаларда ва конкурсларда қатнашиб, шу билимлар бўйича ўз қобилиятини кўрсатган кишиларга ҳам олий ўқув юртларига киришга устунлик берилади. Янги қоидаларда шу нарса кўзда тутилганки, санъат олий ўқув юртларига ўзининг ижодий истеъдодини кўрсатган, бадиий ҳаваскорликда актив қатнашаётган ва ишлаб ёки ўқиб турган жойидан тавсиянома олган кишиларгина қабул қилинади.

Савол: Ишлаб чиқариш стажига эга бўлган қишлоқ ёшларини олий ўқув юртларига биринчи галда қабул қилинсин, деган талаб қоидаларда қандай акс эттирилди?

Жавоб: Қишлоқ хўжалигида камида икки йил ишлаган қишлоқ ёшлари қишлоқ хўжалик институтларининг кундузги бўлимларига, шунингдек бошқа олий ўқув юртларининг қишлоқ хўжалик ва биология факультетларига биринчи навбатда қабул қилинадилар.

Яна бир янгилик. Техника ва қишлоқ хўжалик факультетларининг сиртқи ва кечки бўлимларига ўзлари танлаб олган ихтисос бўйича ишлаб турган кишилар биринчи галда қабул қилинади.

Савол: Ўрта махсус ўқув юртларига қабул қилиш қоидаларига ўзгаришлар киритилдими?

Жавоб: Қабул қилиш тартиби асосан аввалгича қолди. Ўрта мактабни тамомлаганларидан кейин техникумларга кирувчилар учун химиядан кириш имтиҳони олиниши лозим бўлган ихтисослар сони янги қоидаларда кенгайтирилди.

Санъат, физкультура, маданий-оқартув ишлари ихтисосларини, шунингдек «архитектура», «китоблар ва журналларни техникавий таҳрир қилиш», «кийимларни моделлаш ва тикиш», «оёқ кийимларини моделлаш ва чармга бадиий нақш солиш» ихтисосларини ўрганиш учун ўқишга кираётганлар, янги қоидаларга мувофиқ, имтиҳонларнинг биридан (математика ёки рус тили ва адабиёти бўйича имтиҳон топширишдан) озод қилинадилар, чунки улар ихтисос бўйича ёки расм солиш бўйича имтиҳон берадилар.

Бу йил, деди пировардида, В. Н. Елютин, олий ва ўрта махсус ўқув юртларига 1 миллион 800 мингдан зиёдроқ киши, яъни ўтган йилдагига қараганда қарийб 100 минг киши кўп қабул қилинади. Олий ўқув юртларига ва техникумларга жуда яхши тайёргарлиги бўлган ёшлар киради, уларнинг муваффақиятли ўқиши учун бутун шарт-шароит яратиб берилади. Йигитлар ва қизлар олий ва ўрта махсус ўқув юртларига киришга яхши тайёрланмоқ учун билимларни ёшларга хос ғайрат ва завқ-шавқ билан эгаллашлари лозим.

ҚЎШИҚЛАР ЯНГРАЙДИ

Ўзбекистон ССР Маданият министрлигининг граммофонга ёзиб олиш студиясида республикамиз тўйига тайёргарлик қизғин. Студияда юбилейга атаб талайгина янги асарлар ёзиб олинди. Ўзбек совет композиторларининг бу ерда ёзиб олинган 60 га яқин асарини матрица тайёрлаш учун Москвага жўнатилди. Тайёр бўлиб келган матрицалардан Тошкент граммпластинкалар заводи пластинкалар ишлаб чиқаришга киришади.

Юбилейга атаб чиқариладиган асарлар сериясида Шароф Рашидовнинг Навоий номли театрда қўйилган «Кашмир афсонаси» спектаклидан парчалар, композитор С. Бобоевнинг «Ҳамза» операси, Навоий, Увайсий, Фузулий, Нодира Фурқат каби ўзбек халқ шоирларининг шеърлари билан айтиладиган мақомлар ҳамда республикамизнинг энг яхши ижрочилари айтган ўзбек классик қўшиқлари бор.

И. ПАРСЕГОВА.

ЖАҲОН БЎЙЛАБ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

АФРИКА-ОСИЁ БИРДАМЛИГИ КЕНГАШИНИНГ VI СЕССИЯСИ ОЧИЛДИ

ЖАЗОИР, 22 март. (ТАСС). Бугун бу ерда Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти кенгашининг VI сессияси очилди.

Халқ Демократик Жазоир Республикасининг президенти Аҳмад бин Белла сессияни очиб, сессия қатнашчиларини Африка территориясидаги — Ангола, Мозамбик, Жанубий Родезия ва Жанубий Африкадаги миллий озодлик ҳаракатларини, шунингдек Жанубий Арабистон халқларининг ўз мустақиллиги учун олиб бораётган курашини қувватлашга чақирди.

Сессия қатнашчилари бин Белланинг нутқини гулдурос қарсаклар билан неча бор бўлиб турдилар.

СЭЛИНЖЕР СЕНАТОР БЎЛМОҚЧИ

ВАШИНГТОН, 21 март. (ТАСС). Оқ уйнинг матбуот масалалари билан шуғулланувчи секретари лавозимидан истеъфо берган Пьер Сэлинжер 20 мартда, мен Калифорния штатидан АҚШ сенатига сайланиш учун ҳаракат қилиш ниятидаман, деб айтди.

ҲУРМАТЛИ МЕҲМОННИНГ КЕЛИШИНИ КУТМОҚДАЛАР

ҚОҲИРА, 21 март. (ТАСС). СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрущевнинг май ойида Бирлашган Араб Республикасига қиладиган визити Қоҳира матбуотининг диққат марказида турибди. «Бирлашган Араб Республикасининг халқи, — деб ёзади «Ахбор аляум» газетаси, — Совет ҳукуматининг тутган позицияси ва унинг бизни оғир вақтларда қўллаб-қувватлаганлиги учун ҳурматли меҳмонга миннатдорчилик изҳор қилиш мақсадида ана шу имкониятдан фойдаланади». Газета яна қуйидагиларни ёзади: «Ҳукумат Сувайш каналини национализация қилгандан кейин, Сувайш танглиги рўй берган вақтда Н. С. Хрушчев бизнинг томонимизда бўлди. Совет Иттифоқининг агрессорларни огоҳлантириб айтган гапларини арабларнинг бирортаси ҳам ҳеч қачон эсдан чиқармайди. Совет Иттифоқининг ана шу огоҳлантириши агрессиянинг йўлини тўсди. Совет раҳбарлари блокларга қўшилмаслик ва позитив бетарафлик принципларимизни яхши англаб, бу принципларни ҳурмат қилаётганлигини ҳеч қачон эсдан чиқармаймиз. Ниҳоят, АҚШ ва Англия баланд тўғон қурилишида молиявий ёрдам кўрсатишдан бош тортган пайтда, Н. С. Хрушчевнинг мамлакатимизни қўллаб-қувватлаганлигини ҳеч қачон унутмаймиз. Совет Иттифоқи орзу-тилакларимизни амалга ошириш учун техникавий ва молиявий жиҳатдан бизга ёрдам беришни таклиф этди».

«Алжумҳурия» газетаси ёзади: «Хрушчев мамлакатимизга келган пайтда ўзини худди ўз юртидагидек ҳис этади. Н. С. Хрушчев халқимизнинг иззат-ҳурматига сазовор бўла олди. Н. С. Хрушчев араб халқининг ҳуқуқларини кўп марта ҳимоя қилди. Совет Иттифоқи турли системадаги мамлакатлар ўртасидаги дўстлик, яъни халқларнинг бахт-саодатли бўлишига ва инсониятнинг яшнашига эришиш йўлидаги интилиш асос қилиб олинган дўстлик нечоғлик самимий дўстлик эканлигини бутун дунёга кўрсатди. Тинчликни қадрлаётган ҳар бир киши, деб таъкидлайди мақоланинг охирида газета, Н. С. Хрушчевнинг умумий тинчликни мустаҳкамлаш йўлида сидқидил билан қилаётган ишларига юксак баҳо беради».

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● Монголия жамоатчилиги улуғ рус композитори М. П. Мусоргскийнинг туғилган кунининг 125 йиллигини нишонлади. Монголия Халқ Республикасининг пойтахтида рус музикаси классиги ижодига бағишланган музика кечаси ўтказилди.

● Нигерия ҳукумати Танганьикага ўз қўшинларини юборишга рози бўлди, деб хабар берди Франс Пресс агентлиги. Бу қўшинлар Танганьикадаги инглиз қўшинлари ўрнига юборилади.

● Польша матбуот агентлигининг хабар беришича, Польшада шу йил 1 январгача 30 миллион 939 минг 700 киши бор эди.

● Биринчи апрелда Аргентина пойтахтида VI халқаро кинофестиваль бошланади. Бу кинофестивалда жаҳоннинг 15 мамлакати қатнашади. Совет Иттифоқи кинофестивалда «Туғишганлар қони» кинофильми билан иштирок қилади.

● Бирмингемда (Алабама штати) ирқий камситишга қарши норозилик юзасидан намойиш ўтказилди. Бу намойишни тенг ҳуқуқлар учун курашувчи ҳаракат тарафдорлари уюштирди. (ТАСС).

ЖИНОЯТЧИНИ ТОПИШ КЕРАК

НЬЮ-ЙОРК, 22 март. (ТАСС). Ўзини собиқ машҳур нацист арбоб Мартин Борманнинг укаси деб юрган киши кеча Бразилия полициясига, менинг ҳақиқий номим Рихард Рольник, деб иқрор бўлди, дейилади АП агентлигининг берган хабарида. Рольник, Борман тирик ва у Бразилиянинг Мато-Гросо штатида яшайди, деган гапини ҳали ҳам такрорламоқда.

Рольник, уруш вақтида Германияда менинг бутун оиламни қириб ташлаган Борманни қидириб топишга Бразилия полициясини мажбур қилмоқ учун ўзимни гитлерчи жиноятчининг укаси деб айтган эдим, деган гапни полиция ва журналистларга хабар қилди.

Бирлашган Араб Республикасида ўтказилган сайловларнинг натижалари

ҚОҲИРА, 22 март. (ТАСС). Бугун Бирлашган Араб Республикасининг ички ишлар министрлиги миллат мажлисига 147 сайлов округида такрор ўтказилган сайловларнинг натижаларини эълон қилди. Маълумки, биринчи марта 10 мартда ўтказилган сайловларда фақат 109 номзод лозим бўлган миқдорда овоз олган эди. Шу сабабли, такрор сайлов ўтказишга тўғри келди. Бу сайловлар 19 мартда ўтказилди. Бирлашган Араб Республикасининг қонунларига кўра, 175 сайлов округининг ҳар қайсидан Миллат мажлисига иккитадан депутат сайланиши лозим.

Икки қайта овоз бериш натижасида янги парламентга 350 киши сайланди. Шулардан 114 киши ишчилар, 74 киши деҳқонлар ва 162 киши аҳолининг бошқа табақаларига мансуб кишилардир.

Кеча эълон қилинган республика декретига мувофиқ, миллат мажлисининг биринчи сессияси 26 мартда Қоҳирада очилади.

ҲАММАМИЗНИНГ БУРЧИМИЗ

Коммунистик партия ва Совет давлати болаларнинг билим олиши, мазмунли ва маданий дам олиши учун барча шарт-шароитларни яратиб берган. Болалар боғчалари, яслилар, мактаб ва интернатлар, санаторийлар ва пионер лагерлари ҳамда бошқа соғломлаштириш муассасалари сони йил сайин ортиб бормоқда. Болаларимизни тарбиялаш ва соғлом қилиб ўстириш фақат давлат, мактаб, тарбиячиларнинг бурчигина бўлиб қолмай ҳар бир ота-онанинг, ҳар бир совет гражданининг бурчидир.

Аммо айрим ота-оналаримиз ҳам борки улар ўз фарзандлари тарбиясига етарли эътибор бермайдилар, назорат ўрнатмайдилар, гоҳида эса бутунлай ўз ҳолига ташлаб қўядилар. Кичик фарзандларига папирос тутатиш, примус ёки керогаз ёқишга ижозат берадилар, бу билан улар болаларда ўт ўйнашга қизиқиш туғдириб қўйганларини ўзлари ҳам сезмай қоладилар.

Кўпгина ёнғинлар мана шундай бепарволик натижасида, болаларнинг ўйинқароқ бўлиши сабабли рўй бермоқда.

Болалар уйда ёлғиз қолганларида бундай ҳоллар тез-тез содир бўлиб туради. Уйда ёлғиз қолиб нима қилишни билмаган бола зерикиш натижасида турли ўйинлар ўйлаб топади. Гугуртни топиб олиб папирос чекмоқчи бўлади, примус, керосинка, газ пирборларини ёқади, Бу эса ўт чиқишига ва бахтсиз ҳодисалар рўй беришига олиб келади.

Бўка ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Партия XX съезди» колхозининг аъзоси Эргашев 6 яшар ўғлини уйда якка қолдирган. Назоратсиз қолган бола гугурт топиб олиб ўйнайбошлади ва ёнғин чиқариб юборди.

Ота-оналар, педагоглар, болаларни назоратсиз қолдирманг! Гугуртларни яшириб қўйинг. Фарзандларингизнинг кўнгилли дам олиши учун шароит яратиб беринг.

Гражданлар, ёнғинга қарши бўлган қоидаларга қатъий риоя қилинг.

В. ЛЕБЕДЕВ,
Область ижроия комитети жамоат тартибини сақлаш бошқармаси ёнғиндан сақлаш бўлимининг инспектори.

С. С. ШАФИГУЛЛИН

1940 йилдан КПСС аъзоси, нашриётнинг кекса редакцион ходими Саховат Салаватович Шафигуллин тўсатдан вафот этди.

С. С. Шафигуллин 1904 йилда туғилди. У 1920 йили ўрта мактабни тамомлагандан кейин ўзининг меҳнат фаолиятини Туркистон фронтининг Сиёсий бошқармасида таржимонликдан бошлади. Шундан буён у узлуксиз равишда Туркистон Давлат нашриётида, Ўрта Осиё Давлат нашриётида, Ўрта Осиё ҳарбий округи Сиёсий бошқармасининг «Красная звезда» нашриётида, Ўзбекистон Давлат нашриётида ишлади.

С. С. Шафигуллин 1939 йилдан 1941 йилгача Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети Болалар-ёшлар нашриётининг бош редактори, 1941 йилдан 1942 йилгача Ўзбекистон ССР Халқ Комиссарлари Совети ҳузуридаги Ўзбекистон телеграф агентлигининг редактори вазифаларида ишлади.

С. С. Шафигуллин 1943 йилдан 1946 йилгача Совет Армияси сафида хизмат қилди. Армия сафидан бўшаб келгач, Радио эшиттириш комитетида, 1961 йилдан буён эса Ўзбекистон ССР Давлат нашриётида старший редактор бўлиб ишлади.

С. С. Шафигуллин партиянинг содиқ ўғли, виждонли, теран фикрли ходим, камтар, дилкаш инсон, ажойиб ўртоқ эди. Унинг хотирасини қалбимизда узоқ вақт сақлаймиз.

Бир группа ўртоқлари.

9-совет арктика экспедицияси 8-экспедиция қишловчиларидан эстафетани қабул қилиб олди. Экспедиция қатнашчилари Халқаро тинч Қуёш йили программасига мувофиқ комплекс тадқиқот ишларини бошлаб юбордилар. Суратда: 9-совет арктика экспедицияси қатнашчиларини Мирнийга олиб кетгани келган қутб авиацияси самолёти ерга қўнмоқда.

ТАССнинг махсус мухбири В. Кошевой фотоси.

ФИКРЛАРНИНГ БИРЛИГИГА ЭРИШИЛДИ

СОФИЯ, 21 март. (ТАСС). Жаҳон касаба союзлари федерациясининг бош секретари Луи Сайян Жаҳон касаба союзлари федерацияси ижроия комитетининг бу ерда ўтказилган 27-сессиясининг якунловчи мажлисида бундай деди: Мунозаралар империализмга қарши курашни ривожлантириш, социал тараққиёт учун, демократия ва тинчлик учун кураш тўғрисида фикрларнинг бир хил эканлигини кўрсатди.

Луи Сайян сессияда фикрлар бирлигига эришилган проблемаларни санаб кўрсатиб, жумладан қуйидагиларни айтди:

Жанубий Вьетнам меҳнаткашлари ва халқи билан бирдамлик, Жанубий Африка меҳнаткашлари ва халқи билан бирдамлик умум кипр меҳнат федерациясини ва кипр халқини қўллаб-қувватлаш, мустамлакачиликнинг барча қолдиқларини ва янги мустамлакачиликнинг янги формаларини тугатишга қаратилган тадбирлар, Ғарбий Германия милитаристларининг реваншичилик сиёсатига ва кўп босқичли ядро кучлари вужудга келтирилишига қарши биргаликда ҳаракат қилиш, монополияларга қарши бирлашган фронтни уюштириш ва монополиялар сиёсатининг қурбони бўлган аҳолининг ҳамма табақалари ўртасида иттифоқ бўлишига эришиш, иқтисодий ва социал талабларни қондириш йўлидаги курашни кучайтириш ана шундай масалалардандир.

Болгария телеграф агентлиги хабар беради. Сессия Луи Сайяннинг докладини ва якунловчи нутқини маъқуллади. Бир қанча қарор ва резолюциялар ҳам қабул қилинди.

Ижроия комитет Жаҳон касаба союзлари федерациясининг 1964 йилги бюджетини тасдиқлади ва Жаҳон касаба союзлари федерацияси бош кенгашининг XIII сессиясини шу йил 19 октябрда Будапештда чақиришга қарор қилди.

ГАРРИМАННИНГ АФРИКА МАМЛАКАТЛАРИ БЎЙЛАБ САЁҲАТИ

ЛОНДОН, 21 март. (ТАСС). АҚШ давлат секретарининг ўринбосари А. Гарриман бугун самолётда Лондондан Лагосга жўнаб кетди. Лагос — Гарриманнинг Африка мамлакатлари бўйлаб қиладиган саёҳатининг биринчи пунктидир.

Гарриман Лондонда Англия ташқи ишлар министри Батлер билан Африкадаги аҳвол билан боғлиқ бўлган масалалар юзасидан музокаралар олиб борди.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

24 мартда

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 11.00 — Каникул кунларида. **Пионер ракетаси** (телевизион очерк).

Рус тилида: 11.25 — **Чевар Марья** (бадиий фильм), 18.00 — **Будь готов** (телевизион журнал), 18.40 — **Телевизион янгиликлар**, 19.00 — Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллиги олдидан. **Ўзбекистоннинг тинч атоми.**

19.25 — **Эшиттиришлар программаси.**

Ўзбек тилида: 19.30 — **Концерт** (Навоий номли театрдан), 21.30 — **Телевизион янгиликлар,** 21.50 — **Агрохимия билимлари мактаби,** 22.10 — Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллиги олдидан. П. Қодиров. **Қалбдаги қуёш** (телепостановка премьераси).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 19.30 — **Солигорскдан репортаж, Ёдда тутилган адрес** (ҳужжатли фильмлар), 20.00 — **Хакасск молибдени, Кумуш тола ижодкорлари, Невинномисск гиганти** (телевизион очерклар), 20.40 — **Концерт** (Удмуртия АССР ашула ва рақс ансамбли ижросида).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 24/III да кечқурун **Кулган киши,** (24/III га сотилган билетлар ярайди), 25 /III да кундуз **Оққуш кўли,** кечқурун **Русалка.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — Москва гастроллари олдидан — 24/III да **Номус,** 25/III да **Гамлет.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 25/III да кундуз **Ишқинг билан,** кечқурун **Нодира.**

КИНО

Улимнинг номи Энгельхен (1 ва 2-серия) — НАВОИЙ номли, «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун).

Суварак (эрталаб соат 10 да), **СССР итальян кўзи билан** (эрталаб 11-45 минут, кундуз 1 ярим ва кеч 6.45 минутда), **Ун икки стул** (кундуз 3-15 минут, кеч 5, 8 ярим ва 10 да) — «ВАТАН».

Хизмат вақтида — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Саёҳатдан мақсад Эрфурт — «ЎЗБЕКИСТОН» (эрталаб 10 да).

Африка эртаги — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10 да).

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА

27, 28, 29 мартда

ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ ВА ЭСТРАДА СОЛИСТЛАРИНИНГ

КОНЦЕРТЛАРИ

Концертда: Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Коммуна Исмоилова, Учқун Ғаниев, Қундуз Миркаримова,** солистлардан **Қувондиқ Искандаров, Исҳоқ Катаев, Малоҳат Дадабоева, Тўхон Қодирова, Тўхта Рисметова, Назрулла Ёқубов, Зайтуна Тожибоева, Ғулом Тожиаълоев** ва ўзбек халқ чолғу ансамбли қатнашади.

Концерт кеч соат 8 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

мактаб ўқувчиларининг баҳорги каникул кунларида

25 мартдан 31 мартгача

БОЛАЛАР УЧУН

КУНДУЗГИ ТОМОШАЛАР

«ЛИЛИПУТЛАР» МУЗИКАЛИ АТТРАКЦИОНИ.

Программада: «Доктор Айболит», «Жонли қўғирчоқ», «Этик кийган Мушук», «Пахтаой» ва цирк санъатининг бошқа номерлари.

Томошалар кундуз соат 1, 4 ва кеч 8 да бошланади.

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»НИНГ 4-ҚУРИЛИШ ТРЕСТИГА

3 ва ундан юқори разрядли: ғишт терувчилар, дурадгорлар, бетончилар, сувоқчилар, бўёқчилар, мозаикачилар, ойначилар, тунукасозлар, арматурачилар, бухгалтер-ревизор ва бошқа ҳисоб ходимлари

керак

Ёлғиз кишилар ётоқ билан таъминланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Электрокабель кўчаси, Кабель заводи территорияси, кадрлар бўлими (4-автобуснинг «Победа» остановкаси).

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентских промышленного и сельского областных комитетов КП Узбекистана, Ташкентского горкома КП Узбекистана, промышленного, сельского областных и городского Советов депутатов трудящихся.

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: редактор —29004. Редактор ўринбосари — 25885. Масъул секретарь — 34808. Идеология бўлими — 31936. Саноат ишлаб чиқариши ва партия ишлари бўлими — 33786. Қурилиш ва партия ишлари бўлими — 33786. Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши ва партия ишлари бўлими — 29040. Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими — 26232. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлими —28761. Ахборот ва спорт бўлими —33786. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими —34048. Эълонлар бўлими —28142. Коммутатор — 30249 дан 30258 гача.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 05320. Индекс 64695. Нашр. № 1718.